

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

నంబరు 100

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 23-వ తేది మంగళవారము
ఈ పత్రికా సంపుటి నామ సంవత్సరము, అశ్వజమాన చతుర్దశి ౧౪.

No. 170

నంచిక ౧౭౦

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పునఃమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము, లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పపూరితము. మాయమందుగాను నకలుమందులవలన గొనముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మౌనముగలుగును. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమువంశంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చపనులు

సుందరముగ న్నాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును.

6, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

వాయువునొప్పలకు మందు

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. సి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో, గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పలు, 3 కీళ్ల దిగియుట, 4 సుండలయందు ఉబ్బుట, 5. తేచుటకు కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగముల విగడియుట మొదలగు నవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగితోడనే సందుల యందు పోటు నొప్పలు పోయి కఠినము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాది అమృతాంజనము రాయవలెను.

జుబాబ్ మాత్రలు

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. సి. సహా 0-12-0

మనము సకాలమునకు సరిగా వేదలకుండిన అకలి మంద గించి పొత్తికడుపు ఉబ్బి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును. దివమ్మ రాత్రి ఒకమాత్రను తినిన మలబద్ధరోగము మాని, అకలికిరిగి కఠినమైన కారోగ్యము కలుగును. వీటిలో వేపాళము చేర్చబడి యుండలేదు. ఈ మాత్రలవలన విశేషముగ విరచనములు కావు. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రకటన

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ లిమిటెడ్

188, మాంబురోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు, జూలై 1923 లో నుండు మన్నెడివిధికి సహకార మన ప్రాజెక్టులో 184 రు గల భవమునందు ఒక ప్రాజెక్టు ప్రాజెక్టు ఏర్పాటుచేయబడినది. ప్రజలకు యిందు మూలముగా సంపాదించుటో తెలియజేయవచ్చును. దాక్షిణ్య ఆ. లక్ష్మీ పతి. వి. ఎమ్. వి. సి. ఎమ్ గారు అధికారముకల్ప కలియ రోజులందు నాయకము 7 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు అచ్చట నుండి. బేసధము లన్నియు క్యాటలాగు ధర పొన్నవలె విశేషించబడును.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

20-10-23 వారము నుండి 26-10-23 తేది శుక్రవారము వరకు కలివారము, ఆదివారములందు మాటిని 8-15 గం ప్రవంశ మంతటను అక్కర్లును కలగజేయుచున్న ఇన్ ది-డెస్ ఆఫ్ బఫలోబిల్ అను గొప్ప చిత్రము ప్రదర్శింపబడును. చుట్ట లండన్ సుప్రసిద్ధులు 9, 10, 11, 12 వ గమలు. మూడవభాగములో 8 భాగములు కలె. గామాంట్ గ్రాఫిక్, విశోదములు మాడ చూపబడును.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0 10-0 (పది అనాలు)

తల నులగడ! (పోవ్వుపుచ్చు ప్రత్యేకము) కల మనోకము!! కీములో ఉష్ణాధిక్యముచే గలిగిడి తెక్య, కాక మాత్రలు దివ్యాత్మ్యము. అజీర్ణము, అరుచి, అభిలిషిలు, అన్ని మాంధ్యము, దాహము, దప్ప, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల రుచియు బడియును, పీకలు, పొన్నములు, కిరణ్సు, చేష్టు, అగులు, మొదలగువానియందు గలిగెడు నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును నుంచి యారోగ్యము కు వేచ్చును. ఈ మాత్ర మేనానాతి నొప్పలకు తెలిసే గుణమువచ్చును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అశుభకముగల బేసధములనుచేతనే నరమహంశ్రితు అని చెప్పవచ్చును. 1-కి సారి వాడిచూచిన విజయ తెలియగలదు. చిరునామా:— ఆయుర్వేద వైద్యులయ్య, పోస్టు నిడుమోల, ఎలవురు, కృష్ణాజిల్లా.

తప్పక చదివించుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిమానప్రదేశములందు వారికి బంగారు, వెండిగలు, ఇతర సామానులు, రాళ్లగలు, బహుమతి పత్రములు విభిన్న గిన్నెలు ఇనాము కప్పలు మొదలగునవి ఏన్ని మొత్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 2 వత్సరములలో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కొరక మేరకు 1/8 డుల్ క్రాసు సైజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టి లిఖావలో (ఆంధ్ర, ద్రవిడ, అంగభాషలలో) ఇన్ని పత్రములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రంపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉప గము. వారుపుట్ట, పత్రము, సగ సెంబరులను తెలిపిన కాలలసిన నగలు వారికి సకాలమునవారుండువోటికి చేరును. క్యాట 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యకే ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువవినిసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగలువ్రతకులు.

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

1995 మంజుషాశ్రీ, డైప్, గీతాంశు, కృష్ణాంశు

ద్వారహరిని అయిదవూహలు నేపించిన పట్టు వినుక బిడ్డగోత్రం,
చలి పురాణాద్వారములు మొదలగు నీను స్త స్వర్ణములు మోసగు.
అమ్మతాండవము దీపో, మదరాసు బొంబాయి.

లాహోరు-ఆక్టో 22:—సూర్యోజ్జ్వలమధ్యాహ్నము కాజ
ప్రతినిధి ప్రభుత్వముండియును విచారించెను. లాహోరు కలెక్ట
స్కంటులవ్రేసిన భూమిపై సైనికప్రవర్తనము జూచెను. వీర
సూర్యోజ్జ్వల విచారించెను. సాయంత్రము కాజప్రతినిధి
పర్యాయము స్మారకాలయమును సందర్శించి. రీసెన్సప్రభు
కలెక్టస్కంటుపేషను లాహోరు సందర్శించెను. (అ. తె.)

నానుగెటెడు కొట్టడద్యోగుల

సమావేశము

రెండవనాటి కార్యక్రమము

రెండవనాటి కార్యక్రమము
ఈ సమావేశము ఆదివారమునాడు మధ్య పూడినది. ఈ దినమున కార్యక్రమములు అంగీకృతమైనవి. ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారు చూపిన సానుభూతికై తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచు కనీసవేతనముగూర్చి, టైముస్కేలు లభింపజేయగూర్చి ఉద్యోగము చేసిన కాలమును గూర్చి తాము చేసిన కలహమును ప్రభుత్వమువారు తగిన శ్రద్ధతో విచారించుట, లేదని యిట్లుచున్నారు. అందుచే, తమ హక్కులను రాక్షసుల కమిషనువారు బాగుగా విచారించుటగా తమ ప్రతినిధులను పంపుటకు అనుజ్ఞ చేయవచ్చును. లేదన్న ప్రభుత్వమువారు, నానుగెటెడు ఉద్యోగుల సాధకసాధకముల నాలోచించుటకై వేరొక సంఘమును యేర్పరచి, ఆ సంఘము వారు చేయు నిర్ణయాలను రాక్షసుల కమిషనువారి నిర్ణయాల కంటే ముందుగా అమలుపరచవలెనని కోరుచున్నారు.

దూరస్థానములందలి యేర్పాటులు

ఈ సభవారు, నానుగెటెడు ఉద్యోగుల 2 వ సమావేశమునందు, 1921 నవంబరులో గానించిన 9 వ తీర్మానమును తిరిగి ఆమోదించి, ప్రభుత్వమువారిని అంతిమములో జాననములు బలపరచునని కోరుచున్నారు.

జిల్లాకొట్టెలందలి పంట పుల్లెలు

జిల్లాకొట్టెలందును సంతి ప్రతిభులకు పని యధికముగా నుండుటచే వారివేతనములు రూ 40 గా నిర్దేశించవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

కాపీస్ట్రులకు

కాపీస్ట్రులందు, ఎక్జామినర్లు, రీడర్లు అనుభవము తీసి వేసి అందరకు సరిపడునట్లుగా వేతనము తీసివేసి, గుమాస్తావలె నమానమున స్థానమునకు వలెనని యాసభవారు దలంచుచున్నారు.

కాపీస్ట్రులకు నిర్ణయ వేతనము రూ 4-8-0 నుండి రూ 20 వచ్చించి, అధికముగా నిచ్చుకాపీ 1-5 0-1-8 అనాలను 1-6 అనాలకు వచ్చించవలెను. అట్లయిన కాపీస్ట్రులకి ఎక్కువయొక్క కలవారు కూడ వచ్చెదరు.

అమీనులలో 100-కి 20 వందకి 85-1-50 చొప్పున వేతనము లభింపజేయవలెను. అట్లయిన వారిలో ఖాతీకులు బాధ్యతల కచేరిపనికూడ చేయుదురు.

బంట్రోకుల కిచ్చుచున్న వేతనము కృత్రిమముగా లేదంటే రూ 15-యొచ్చి 6 నెలల కొకసారి 1 రూ అధికముచేయుచు రూ 20 వరకు నియోగింపవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

వేతనాభివృద్ధి

నూతనముగా హైకోర్టులోని యితరకొట్టెలలోను గురు స్థాలకు వేతనము అభివృద్ధిచేసినకేటలు ఆకాభంగముగా నుండుటచే నెక్రేటరీయట్లు ఆక్టోబరు 1921 నవంబరు 1 వరకు వేతన యేర్పాటులతో సరిపడునట్లుగా నుంచవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

మదరాసు స్కూలుకాజు కొట్టె

ఈ సంవత్సరము మదరాసు స్కూలుకాజు కొట్టెలో యి క్యులసియుండిన అధిక వేతనములను ఆపివేయుటచే, కమిషనరీని జేయుచున్న అల్లు వేతనములవారికి చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నది. గాన స్కూలుకాజుకొట్టె డిజిటరు ఉద్యోగులకు రానున్న ఆ యధికవేతనములను వెంటనే యిప్పించవలెనని ఈ సభవారు దలంచుచున్నారు.

తాత్కాలిక వేతనములు

క్రిందివిజనములో ఉద్యోగులు వై డి వి జ న మ లో తాత్కాలికముగా పనిచేసినపుడును, గు మ స్తా లు తర్జుమావారులగునను, 2 వ గుమాస్తాగను జిల్లాకొట్టెలందును పనిచేసినపుడు, అధికముగా జీతముపుచ్చుకొనుటకు వీలులేదనుట సహేతుకముగ లేదు గాన, ప్రభుత్వమువారు దీనిగూర్చి తిరిగి యాలోచింపవలెనని, యా సభవారు కోరుచున్నారు. ఈ సందర్భమున ప్రధాన శాఖాధ్యక్షుని గారు ఒకసారి మేలునకు ఆయనకు కృతజ్ఞతా వాగ్దానము లభించుచున్నారు.

ప్రావిడెంటు ఫండు

(1) పింఛను పద్ధతిని దీనివైచి, ప్రావిడెంటు ఫండుపద్ధతిని యోగ్యమునకు గూర్చి యాసంఘమువారి యుత్తేజమున

లియబరచవలెనని హైకోర్టు తీర్పుగ గారు అక్టోబరు 4-6 తే దీన గోరయండిరి. దీనిని గూర్చి క్రిందటి సమావేశములో (1921) యాసంఘమువారిచే అంగీకృతముగాబడిన నెం 29, 30 తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు, హైకోర్టువారును గమనించవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు. ఈ సమావేశములకుగల శ్రద్ధతో యిసంఘములోని ఉద్యోగములకు సర్దుబాటు ఆ పద్ధతియొక్క చిత్తులుపొందునాను ముందుగా పంపి యింతుట సంబంధించిన వారి యుద్దేశములను కనుగొనవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

(2) ఈ సభవారు ఈ దినమునకులను గూడ జేయగోరుచున్నారు.

(1) ప్రావిడెంటు ఫండు పద్ధతికింద వేతనము వారికి, వారు యితరులు ఉద్యోగమును వీడినచో యివ్వవలసి, పింఛను మొత్తము (అట్లావైసి) లేక, వారు ఉద్యోగము చేసినకాలము లో పుచ్చుకొనిన వేతన మొత్తమునందు 1/3 భాగము, ప్రావిడెంటు ఫండు లేకయందు వారిపేరు చేర్చవలెనని, జమకట్టవలెను. (2) భారత వేతనమునందలి అన్ని ఉద్యోగులకు, రాష్ట్రీయ ఉద్యోగులకు, పింఛనులో 1/3 భాగము తగ్గించి, సాక్ష్యములకు మేరయేర్పరచుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించి యుండిరి. పింఛను పుచ్చుకొని ఉద్యోగములు వదలుకొని భవములకు యిబ్బంది వదుచున్న ఉద్యోగులకు సాక్ష్యములకు పేర వేర్పరచవలెనని, వెలియజేయుచున్నారు. కనుక ముందుగా నానుగెటెడు ఉద్యోగులకు సాక్ష్యములకు ప్రసాదింపునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెనని హైకోర్టువారి ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.

విదేశీయులు

అభ్యుదయ ఉపసాదించెను:—
కోర్టు ఉద్యోగులందు గలవలెను భాగీస్థానములకు విదేశీయుల నిర్బంధించుచుండుటచే, చాలకాలమునుండి భక్తితో పనిచేయుచున్న ఉద్యోగుల వేతనాభివృద్ధికి గల హక్కులకు భంగము వాటిల్లుచున్నదిగాన 1921 సం॥ సమావేశమునందలి 18 వ తీర్మానమును హైకోర్టువారు గమనించి యికముం దిట్టి ఆచారము నాపివేయవలెనని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

రాష్ట్రీయకొట్టెలకు మేజిస్ట్రేటుకొట్టెలకు గుమస్తాలను పంపుట

నానుగెటెడు కొట్టె ఉద్యోగులను రాష్ట్రీయకొట్టెలకు పంపుటకు గూర్చి 1920 సం॥ సమావేశమునందు గానింపబడిన 17 వ తీర్మానమును హైకోర్టువారు గమనించి; జాడీషీయలు నుండి ఎక్కువజీతపు ఉద్యోగులను వేరుజేయు నూచన వనశనించి

మేజిస్ట్రేటు ఉద్యోగములకు ఉద్యోగుల నియమించుటకు జాడీషీయలు కాకపోయినచో యాసభవారు హైకోర్టువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఇండ్ల అద్దెలు

(1) ఈ ఉద్యోగులు ఇండ్ల వసతులు లేక మదరాసులోను యితర స్థానములందును చాల ఇక్కట్లులకు లోనగుటను గమనించి వారి వేతనములనుబట్టి 100 కి 10 రూపాయల చొప్పున ఇండ్ల అద్దెల నిమిత్తము అధికముగానిప్పించవలసి ప్రభుత్వమువారిని, హైకోర్టువారిని గోరుచున్నారు. ఇండ్ల వసతికై యచ్చు అధికవేతనము రూ 10 తక్కువగా నుండవలెను.

(2) ఉద్యోగులకు ఇండ్లవసతికై యధిక వేతనములిచ్చు ఆకృత్యతలేనే, హైకోర్టువారు, యితర వేదకోర్టుల యందును వీచనకులకుగూడ గృహవసతుల వేర్పరచుట ఆవశ్యకముగాన, వారికి పోలీసుభటులకు వలె వయసగా గృహములు నిర్మాణము జేసివారు వ:లో మారు వంతకాలము ఒకంగవలెనని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు నానుగెటెడు ఉద్యోగులకు రైలు మార్గమునకు క్రొత్తను పోంబోపు స్థలములను గృహములు నిర్మించుకొనియుండుటకు యిప్పించినచో క్రిక్కిరిసి ఆకాశాగ్ని కైలముల నుండవలసినభాష వారికి తప్పదు. కావున అట్లు జేయవలెనని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

హైకోర్టులో గుమస్తాలకు 70-5-150, తర్జుమాదార్లకు 151-10-200, బెంచ్మన్లకు 100-5-100, హెడ్ కలెక్టరులకు 100-5-100, అసీస్, ఎక్జామినర్లు, సబ్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకు 200-10-300 చొ॥ వేతనము లభింపజేసిన, యారితిగనే వైయోద్యోగుల వేతనములు గూడ అభివృద్ధిచేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి, గొ॥ ప్రధాన శాఖాధ్యక్షుని గారు నిర్ణయజేయవలెనని యా సభవారు గోరుచున్నారు.

మీ చెనెత్తించుట

నిజమునందు రెక్కలేవన ప్రకారము పింఛను తగ్గించుటకు, వైద్యసమితిని బడయుట, ఉద్యోగ కాఖ్యముందలి అధికారి నిర్ణయజేయుట మొదలగు వరకును ఆవసర పనియు, పించెనుగాని, క్రిందిపలసిన మొత్తము గాని పుచ్చుకొనునపుడు ఉద్యోగులు లేవు ఇష్టానుసారముగా చేయగలుగుట అనుజ్ఞ నిచ్చుట మంజురని యాసభవారు భావించుచున్నారు.

నానుగెటెడు కొట్టె ఉద్యోగులు యెలవనను స్థిర నిపద్ధతిలోనే యుండవలెనని, 2 వ వేళ ఆయన పనిచేయుచు నే కాలముచేసినచో, ఆయనకు రావలసిన పింఛనో, లేక, తగ్గించబడిన భర్తావధియొక్క మొత్తము వారి వారసులకు చెల్లింపవలెనని యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నారు. అంతటితో సభ మగిసిను.

ఇ స న వే లి

ఇకనొచ్చెలి అనుమా అంటి మలేరియో బేవధమును వాడుటచే మలేరియా రాసి ఈక ఆటంక పరచును. ప్రస్తుత కాలముందున్న బేవధములన్నిటిలోను దిగ్భ్రమైరి. జ్వరండ్ల క్షయమున సేవించుటచే మలేరియా, అయితే, ఈ దివ్యవధమును సేవించిన బహు కాలమునుండి యిచ్చును తప్పుక మదురును. తిరిగియు. నొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని కిప్పాచ్చి చేసేయున్నారు ప్రతిది నము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రను సేవించిన మలేరియా రాసియుక ఆటంక పరుచును. దీక్షలకు ఉపయోగించుటకు ఇకనొచ్చెలికా అను బేవధము గలదు. ఇకనొచ్చెలి అను నదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

వెట్టో - చైనా

రక్త కణములను మంచి నీటికి తేచ్చుట యందు మిక్కిలి అవ్యుత్తముగా వుండేయును. మలేరియా జ్వరము చే బహిష్ట మైనట్టియు మరి ఇతర కాలముల చే కలిగిన అవయవముల పడలిక, నిస్సరును పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై బానికు మలేరియా లేదని నిర్ణయముగా చెప్ప వచ్చును.

నా సీ రా - ఉంబ్ర

అతి మాత్రము వారము చేరనీయక మంచి తీర్ణ శక్తిని కలిగించుట యందు నుపద్ర్థ లోహ సంబంధముగ పానీయము. విదేశీయ లోహ సంబంధముగ, పానీయముల కంటే శ్రేష్ఠమైనది

అంటాగ

తిమరు వాయువు, మాత్రకృత్తు కోగము, మాత్రమునందు ఉష్ణ ఎక్కువగా చేరుట, యితర మాత్రకాళ సంబంధమైన వ్యాధులను పొందోలుటయందు అసమానమైనది, కాతరొగమునకు రామబాణమునంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd.

P. O. Box. 159 Fort BOMBAY.

ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

మె స ర్సు గో రి యో (లిమిటెడ్)

తపాలవెట్టె నెం. 159, ఫోర్టు, బాంబాయి.

1923 నవంబరు 23 వ తేదీ

మంగళవారము

జర్మనీ విచ్ఛిన్నము

జర్మనీ విచ్ఛిన్నమే ప్రాన్సు ముఖ్యదేశ మగు నెడల, అది దాదాపు నెలవేటిదనియే చెప్ప వచ్చును. జర్మనీనుండి నష్టపరిహారమును పంపాదించుట నట్టిదయినను, శత్రువినాశము మాత్రము పూర్తియగుచున్నది. ఇందువలన ప్రాన్సు తలపెట్టిన పక్షిని, దీని సాధించబడుచున్నది. అయినను, జర్మనీ విచ్ఛిన్నము నలన, ప్రాన్సుకు గాని యూరపునకు గాని లాభ ముండునా యని యోచింపవలసి యున్నది. ఇందునుగూర్చి ఆశ గలుగుచున్నది. యూరపు భాగము నాక్రమించుటలో, ప్రాన్సుకు రైనులెండను ప్రత్యేకరాజ్యముగ నిర్మించు నుద్దేశము గల దని యెఱుఁపురు తెలియిరి. ఈ యుద్దేశము ప్రాన్సు కేంద్రపరికర గలదో తెలియదు గాని, అది నెలవేటి నది. రైనులెండలో రిక్టర్లను స్థాపించవలె నని ప్రయత్నించినవారిన, జర్మను పోలీసువారు నిరోధించగ, ఫ్రెంచి సైనికులు జోక్యము గలుగజేసికొని పోలీసువారిని అణిచివేసిరి. ఈ తగాదాలో తమ కెట్టి ప్రసక్తి లేదనియు, శాంతిరక్షణకొరకు తాముటల గావించితిమనియు, ఫ్రెంచి యధికారులు ప్రకటించిరి గాని, ప్రస్తుత సంఘటనలబట్టి ఆ ప్రకటనము విశ్వాసార్హముగ గనపించదు. ఎవ్వరి ప్రోద్బలముచే నయిననీమి, ఏలాపాపిల్ రాజధానిగ గల రెన్స్ యొక్క ప్రత్యేకముగ స్థాపించబడినది. జర్మనీతో నీ భాగమునకు సంబంధముండదు. మున్నగు దీని పరిణామ మెటు లుండునో చెప్ప వీలులేదు. జర్మనీని, ప్రాన్సుకును మధ్య ఈ భాగముండుటచే, జర్మను దండయాత్రనుండి ప్రాన్సు సురక్షితముగ నుండవచ్చును. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట, ఈ భాగమును ప్రాన్సు తనలో కలుపుకొనినను కలుపుకొనవచ్చును. ఫ్రెంచివారు ప్రస్తుత మీ విషయమై తాటస్థము జూపుచున్నారు. ఏలాపాపిల్ గారి ఇతరప్రదేశములకు గూడ చూచినోద్యమము వ్యాపించునటుల గనపించుచున్నది.

ప్రాన్సు పైకి ఎట్టి నటన జేసినను, క్రొత్తరాజ్యముఁబ్రవించుటకు తనకుగల బాధ్యతను విడువజాలదు. ట్రైపున్ క్రొత్తకు జేరిన తంతివార్తల ప్రకారము, రైనులెండలోని ఆంతరంగిక కల్లోలమును, నూతన రాజ్యస్థాపకు లెంతెంతకు అణచివేయ గలరో, ఫ్రెంచివారు వీరి కేంద్రపరికర సాయపడెదరో త్వరలో తెలియగలదు. బవేరియాకును, జర్మనీకిని మనస్ఫుర్త లుదయించినవి. జర్మను సగరపు యుత్తరపులను బవేరియా నిరసించుచున్నది. సాక్షి నీ గూడ కేంద్ర జర్మను ప్రభుత్వముపై ఆరుగబాటు జూపిండు. వీని నణచివేయగల శక్తి జర్మను ప్రభుత్వము యెట్ల గనపించదు. బవేరియా, సాక్షిని తిరుగుబాటు, కేవలము స్థాపకము గావచ్చును. జర్మను వికేంద్రము నీవి భేదింపలేక బావచ్చును. కాని అంతిమ హామీలతో నిండయన్న జర్మనీ, ఫ్రెంచి వారి ప్రయత్నముల నెదుర్కొనుట దుర్లభము. బ్రిటన్ ద్వారా రిమినియన్ నెలుల బ్రవర్తించెదరో తెలియలేదు. నూతన రైను రిక్టర్లను వారు గుర్తించుట. ప్రస్తుత కర్తవ్యముగూర్చి చర్చించు

టకు బ్రిటీషు హైకమాన్ నరుగారు ఇంగ్లండున కేటించిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భావికర్త వ్యము నెటుల నిర్ణయించెదరో చూడవలయును. ఈ సమయముననే ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుగూడి యుండుటచే, అధినివేశరాజ్య ప్రతినిధుల యభిప్రాయము గైకొనుటకు గూడ వీలగును. ఇంగ్లండు ప్రాన్సుకు లొంగుటకు మారుగ, ధైర్యమువహించి ప్రత్యేక మార్గము దొక్కుచో లాభముండును. తేనియెడల, జర్మనీ విచ్ఛిన్నము బూర్తియగును. దీనివలన, ప్రాన్సుకు లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదు. జర్మనీ నాశనమయిన పిమ్మట, నష్ట పరిహారమును పంపాదించుట ప్రాన్సుకు దుర్లభ మగును. జర్మను వినాశముతో, యూరపు సైతము నాశనమగును. అప్పుడు గలిగెడి ఫలితమేమి? జర్మనీ ప్రాన్సు సరంభమును, బాల్టిక్కులుకడు జాగరూకతతో పీడించుచున్నటుల, బాల్టిక్కు నాయకులగు ట్రాట్స్కీగ రిచ్చిన ప్రసంగము బట్టి గ్రహించవచ్చును. కాల్టిక్కులకు విజయము గలుగునని వారు భావించుచున్నారు. జర్మనీగూడ బాల్టిక్కులతో నిండిపోవుచో, యూరపు అంతయు బాల్టిక్కు మయమగును. అట్టితెరి ప్రాన్సు మాత్రము నూతనోపద్రవమునుండి తప్పించుకొన గలుగునా? ఫ్రెంచి సాంఘికవాదులు జర్మనీ పట్ల సానఘాత జూపుచున్నటుల వార్తలు వెలుపుచున్నవి. రుష్యా జర్మనీలు బాల్టిక్కును నవలంబించిన, యూరపుఖండమును రక్షింపగలవారుండరు. ప్రాన్సు, తన యవివేక కృత్యములవలన కడు విషమస్థితిని దెచ్చిబెట్టుచున్నది. తాత్కాలికోద్రేక ప్రేరేపిత దూర మాలోచించవచ్చును. ఫ్రెంచి యుగద్రవమును యూరపు సహించునో, లేక దాని విజృంభణమును వెంటనే అరికట్టునో, త్వరలో తెలియగలదు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

భారతవర్షమున నా నాటికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాంఛ ప్రబలమగుట వింత గాదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు భారతీయుల కెట్టి హక్కులు లేకయుండ, వారికి ఇంటనేమి వెలువలనేమి కలుబాధలు గలుగుచుండ, సామ్రాజ్యస్థ స్వరాజ్యముపై సభిమానము దశపట సహజము. అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు సభనాటికి, కొలది పాటి పరిమాణముగల పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాంఛ నానాటికి పెచ్చుపెరుగుచున్నది. కేనియా నిర్ణయము దీనిని పైకిదెచ్చినది. మితవాదులు సైతము నిరాశ జెంది, నూతనాదర్శము నభిలషించుచున్నారు. గత కాంగ్రెసుసభలో, ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానముగూర్చి చాలసేపు చర్చజరిగెను. నాయకులగు మహమ్మదాలీగారి సంబోధనమువలన, కాంగ్రెసు క్రీడును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు మార్పు ప్రయత్న ముగి పోయెను. ఇప్పటికయినను, కాంగ్రెసు క్రీడు సామ్రాజ్యస్థ స్వరాజ్యము గోరువారికిని, పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారికిని కాంగ్రెసులో నిలిచి పనిజేయుట కవకాశ మిచ్చినది. కాని, కాంగ్రెసు క్రీడు పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు మార్పువలెనను పక్షమురానురాను బలమగుచున్నది. సంయుక్తరాష్ట్రము సమావేశమునందు, అధ్యక్షులగు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు పూర్ణ స్వాతంత్ర్య మవసరమని సూచించిరి. ఇందు కనుగుణముగ కాంగ్రెసు క్రీడు మార్చవలెనని, ఆసమావేశమువారు తీర్మానించిరి. కాని మహమ్మదాలీగారిటీవల దెలిపినటుల, తీవ్రమగు తీర్మానముల గావించుట ములభమే. ప్రజలు తమ విధ్యుక్త

ధర్మమును నెలవేర్చుకుండ, గొంతెమ్మ కోర్కెల గోరుటచే, పరిహాసపాత్ర లయ్యెదరు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపక, మాటలందుమాత్రము పెద్దసంగతుల దెలుపుటవలన, జాతీయోద్యమము అపహాస్యము పాలగును. ఐనను ప్రజలలో బెరిగెడి వాంఛ నెవరు నిరోధింపగలుగుదురు? గోదావరి మండల సభలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానముగూర్చి చర్చ జరిగెను. కాని అధ్యక్షులగు దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య వంతులుగారి యద్బోధనము ననుసరించి, ఈ తీర్మానము ఉపసంహరింపబడెను. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో, మరల నీవిషయము తలయెత్తు ననుటకు సంధియము లేదు. ప్రజాభిప్రాయ మీక్షయమై ఇంకను బలపడి, కాంగ్రెసు క్రీడును పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము; మార్పక ముందే, ఇంగ్లండు మేలుకొనుచో లాభముండును. పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాదర్శమును దేశమవలంబించునా లేదా యను ప్రశ్న, బ్రిటీషువారి చర్యల ననుసరించి నిర్ణయింపబడును. ప్రజలలో నిరాశ బెరిగిన పిమ్మట, ఇంగ్లండు పశ్చాత్తాపభూతులచే లాభ ముండదు. దీపముండగనే, ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనుట యుక్తము. ప్రజాశయము పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మగునని, ఇందుకు నాయకులు గాని కాంగ్రెసుసభ గాని ఉత్తరవాదులు గాజాలరు. ప్రజలు చాలకాలము ఓరిమి పహించి సామ్రాజ్యమున గలిగెడి బాధల నన్నిటిని సహించిరి. వారి సహనము ప్రయోజనకారి గాదయ్యెను. అధినివేశ రాజ్యములవారు వారి ధర్మమును నిర్వహింపరయి, ఇంగ్లండువారిని మందలించు కుండెను. పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము సహజమని, అధినివేశరాజ్యనుభవము విశేషముగ గల ఆండ్రూసుగారు సూచించిరి. ఇప్పుడు సుప్రసిద్ధాంగ్ల ప్రముఖులగు వెల్సు గారు గూడ దీనినే బలపరుచుచున్నారు. “ఎంతెరు రిపూర్ణ”లో వ్రాయుచు, హిందూదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు ఇంగ్లండు ఏర్పాటు జేయవలయు ననియు, భారతీయులకన్న బ్రిటీషు వారు తెలివితేటలలో గాని నీతివర్తనమందు గాని అధికులు గారనియు, వారికి సరియగు విద్యావిధానము లేదనియు, తగినంతమంది ఉన్నతవిద్యాధికులు వారిలో లేరనియు, భారతీయులతో గలసి బ్రిటీషు వారు పనిజేయరనియు, ఒకరికొకరు అడ్డుగ నున్నారనియు, అందుచే హిందూదేశముతో బ్రిటీషువారు సంబంధమును వదులుకొనుట భావ్యమనియు, వెల్సుగారు సూచించిరి. వెల్సుగారి యూహలను, బ్రిటీషుప్రముఖు లెంతవర కామోదించెదరో తెలియదు. పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుటయందు అసహజ మేమియులేదని మాత్రము తెల్లమగుచున్నది. కాని ఆదర్శముల గూర్చి ప్రస్తుతసమయమున భారతీయులు వివాదపడి నక్కరలేదు. ఏ యూద్యమును చేరుటకయినను, భారతీయులు స్వతంత్ర కనుబటమట యవసరము. కేవలము ఉపన్యాసములవలనను తీర్మానములవలనను స్వాతంత్ర్యము లభించుట దుర్లభము. అసహాయ్యమును ఎట్టి కోర్కె నయినను నెలవేర్చ గలదు. ఇప్పుడు ప్రజలు జూపవలసినది కార్యదీక్ష గాని, ఆదర్శచర్చ గాదు. తన యర్హతను ప్రదర్శనెడల, దేశము ఇప్పకామ్యార్థసిద్ధిని బడమూనదు.

రాజప్రతినిధిగారి హెచ్చరిక

పంజాబులో అరెస్టులు మిక్కిలి ముగ జరుగుచున్న నీ సమయమున, రాజప్రతినిధిగారు పంజాబును సందర్శించుటకు విచ్ఛేదిత. వివిధ సంఘములలోని విజ్ఞాపనలకు బదులు జెప్పచు, రాజప్రతినిధిగారు, లా ఆర్డరుల యవయోగమును తెలియ జెప్పిరి. లా, ఆర్డరులు పంజాబులో నెలలు కాపాడబడుచున్నవో, రాజప్రతినిధిగారు స్వయముగ తిలకించియుందురు. ఆస్థానము పారిని సంతృప్త హృదయాల జేసియుండవచ్చును. ప్రజలలో నెట్టి యశాంతి ప్రబలెనో క్లితగొనుటకు మాత్రము రాజప్రతినిధిగారు ప్రయత్నింతురు. దానిని వారు లెక్కింపజూరు. హిందూ మహమ్మదీయ కల్లోలము బసికిరాదని వీరు హిత మొసగిరి గాని దీనిని నివారించు మార్గము తమ హస్తములందే గలదని వారు గ్రహింపరయిరి. లాలా లజపతిరాయిగారు దెలిపినట్లు, స్వదేశ సంస్థానములందు హిందూ మహమ్మదీయ కలహము గనుపించుట లేదు. కాష్మీరు సంస్థానములో మహమ్మదీయ లభిక సంఖ్యకులుగలరు. దీనిని పరిపాలించువారు హిందువులు. హైదరాబాదు సంస్థానమునందు హిందువు లభికముగ గలరు. కాని పరిపాలకులు మహమ్మదీయులు. ఆటలయ్యను, వీనియందు హిందూ మహమ్మదీయ కల్లోలము గనుపింపదు. స్వదేశ సంస్థానములు వేనియందును, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు గలుగుటలేదు. బ్రిటీషు ఇండియాలో మాత్రమే ఇట్టి దుస్థితి ప్రబలనల? ఇందుకు రాజప్రతినిధిగారు ప్రత్యుత్తర మీయవలసి యుండును. అధికారవర్గము తగు జాగ్రూకతతో బ్రవర్తించుచో, హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లంతరించుట కవకాశ ముండనేరదు. మరియు ముఖ్యవిషయమును రాజప్రతినిధిగారు వక్కాణించిరి. భారతీయులు స్వరాజ్యస్థితిని గోరుటచే, వారిని మందలించుట యవసరమని రిడింగు ప్రభువుగారికి దోచియుండును. సంస్కరణ శాసనము దెలిపిన సంగతులను వీరు మరల వివరించిరి. స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనలను క్రమక్రమముగ నభివృద్ధిపరుచుట తమ యాశయమని యు, భారతీయుల యై మమును పెంపొందించు బాధ్యత పార్లమెంటు సభపై గలదనియు, హిందూ దేశ మేరీ తిని యభివృద్ధి జేదవలెనో, ఏయే యంతరముల దాటవలయునో నిర్ణయించు భారమును పార్లమెంటు సభ వహించుచున్నదనియు, ప్రజలలోని గడి సహకారము ననుసరించి యీ బాధ్యత నిర్ణయింపబడుననియు, ప్రజలెట్టి క్షిణిగడించిరోవారిపై నంతవరకు విశ్వాసముంచ వీలగునో, అందునుబట్టి పార్లమెంటుసభా నిర్ణయము జరుగుననియు, మొదలగు మామూలు సంగతులను వీరు ఏకరువుజెట్టిరి. సంస్కరణ శాసనమునందు పొందుపరచబడిన పై సంగతుల నెవరును మరచియుండరు. స్వరాజ్యమును త్వరలో బుద్ధిపూర్వకముగ బ్రసాదించెదరని ఎవరును తలంచుటలేదు. ప్రజలందుచే, పార్లమెంటుసభవారి అనుగ్రహముగాక, స్వశక్తినే నమ్మకొనుచున్నారు. సంస్కరణముల లాభ మేదియో ప్రజలకు దెలిసివచ్చినది. అవి స్వపరిపాలనము నేమాత్రము బ్రసాదించలేదనియు, దేశపుబతువులను మాత్రము వృద్ధిజేసినవనియు, ప్రజల హక్కులను హరించినవనియు, దుర్భరస్థితిని దెచ్చిపెట్టినవనియు, మితవాదులు పైతము గుర్తించుచున్నారు. అందుచే సంస్కరణముల భ్రమచే లేనిపోని యాశల బెట్టుకొనువారెవరును కనుపింపరు. స్థానిక స్వపరిపాలన

సంఘములు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుకున్న, పార్లమెంటుసభ స్వపరిపాలనము నొసగుట దుర్లభముగునని, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. కాని, స్వపరిపాలనము లభింప నంతవరకు, స్థానిక సంఘములు నిరుపయోగములుగ నుండును. వీని యధికారములు నామమాత్రములు. వీని యెదుటనున్న యవక శక్తియు లత్యల్పములు. రిడింగు ప్రభువుగారు లా, ఆర్డరులగురించియు, సంస్కరణముల పరిమితి గూర్చియు గంభీరోపన్యాసముల నొసగవచ్చును. కాని, ఇట్టి ప్రసంగములతో నేపత్తుమువారును సంతృప్తి జెందజాలరు. నిర్బంధములు, ప్రజాశయములను భగ్నపరచు జాలవు. పార్లమెంటుసభవారి ఆగ్రహానుగ్రహములు, ప్రజల దృఢవాంఛ సరికట్టజాలవు. స్వరాజ్యస్థితి రాజప్రతినిధిగారి హస్తములలో గాని, బ్రిటీషు మంత్రుల హస్తములలో గాని, పార్లమెంటు సభవారి యధీనమునందు గాని లేదనుట స్పష్టము. స్వరాజ్యస్థితికి మూలసూత్రము ప్రజల యధీనమునందే గలదు. స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధింపకున్న అందుకు ప్రజలే ఉత్తరవాదులగుదురు. ఇతరులను నిందించి లాభ ముండదు.

సప్రగారు ప్రయత్నములు

సర్ సప్రగారు ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో జేసిన ప్రయత్నములు వర్తమానులగునని ఇదివరకె యూహించియుంటిమి. స్ట్రెబ్బు సేనానితో సప్రగారు ముచ్చటించిరినియు, స్ట్రెబ్బుగారి ప్రసంగము అనుకూలముగ లేదనియు, రూటరుదెలుపుచున్నాడు. స్ట్రెబ్బు సేనాని స్వభావము మారు నని ఎవరును యూహించియుండరు. క్వేట్ సామ్రాజ్యమును దల పెట్టిన స్ట్రెబ్బు సేనాని, భారతీయుల కోర్కెలను గాంపించునా? కెనియా క్విల్లెనారి నితడే ప్రోద్బల పరిచెను. వెనుకటి ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో, భారతీయుల సమానపు హక్కులను సిద్ధాంతము నందయినను ఇతడు గుర్తింపకబోయెను. నేడును ఇతడు తన పట్టుదలను విడువకున్నాడు. ఇట్టి వారితో వాదించి ప్రయోజనముండదు. హిందూ పత్రికకు లండను విశేషకుడు పంపినవార్త జూచిన, ఆశ కెట్టి యవకాశములేనితోచును. కేపటి దినము, సప్రగారు ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో అధినివేతరాజ్య భారతీయసమస్య గూర్చి ముచ్చటించెదరు. ఫలిత మేమగునో ముందుగనే యూహింపవచ్చును. సామ్రాజ్యస్థ స్వరాజ్యముపై హిందూ దేశమున కాశ పూర్తిగ నొలగకుండ నుండవలెననిన, ప్రజలకోర్కెలను ఇంపీరియల్ సమావేశము వారంగీకరింపవలసియుండును. సామ్రాజ్య సమావేశమునకు విషమపరిత్యాసయము మరుదెంచినది. ఈ సమావేశము, సామ్రాజ్యభివృద్ధికి తొడ్డుదూనా, లేక దాని క్షీణకు కాంక్షమగునా యని, ప్రపంచము గనుగొన వేచియున్నది. కెనియా సమస్య సామ్రాజ్యమునకు గొప్పపరీక్ష యని, ఇంతకుమున్ను సూచింపబడెను. ఆపరిక్షతో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము అవజయము గాంచెను. అవజయము వలన గలిగిన నష్టమును పోగొట్టుకొనవలెననిన, ఇంపీరియల్ సమావేశము భారతీయుల సమానపు హక్కులను గుర్తింపవలయును. అంతటి దూర దృష్టి, ఇంగ్లండుకుగాని అధినివేత రాజ్యములకు గాని యున్నట్లుల దోచదు. సామ్రాజ్య సమావేశపు నిజ ప్రాముఖ్యము నివి గుర్తించినటుల దోచదు. హిందూ దేశమునందు అతి త్వరితముగ మారిపోవుచున్న పరిస్థితులను గ్రహించినటుల గనుపింపదు. ఎదుటనున్న యపాయమును గుర్తింపక, ఈ భాగములు ఎప్పటి బూటకములనే కొనసాగించుచున్నవి. నిజధర్మమును గుర్తించకున్నవి.

ఎన్నికల సభ

మదరసు కానకభండారు యూనివర్సిటీ స్టాఫున కభ్యర్థిగా నిలచిన ఎమ్. సత్యమూర్తిగారు నిన్న సాయంత్రం తిరువల్లిక్కేడి కేటబులులో నువ్వనిందిరి. ఆయన ఉత్తర ప్రదేశ్ స్వరాజ్యవేత్త. అభ్యర్థిగా కానకభండారు చేయ నున్న కార్యక్రమమున దెలియబరచెను. తనకు ఒట్టియ్యవలసిన గ్రాడ్యుయేట్లు తమకు యోగ్యముగా తోచినవడనే ఆమట్టు నిమగ్నకొనెను. సభలో జరుగు చర్చలయందు తెలివిగా వాదించ గలవారినే వారు ప్రతినిధిగా మంపలయెను. అట్లుచేసి వారు యితర స్థానములందలి ఒకరినొకరి నిర్వహణగా నుంపరెను. ఆయన బ్రాహ్మణుడుగాన బ్రాహ్మణ ఒట్టు మొదటితరగతి అభ్యర్థి కే తమఒట్టు నీయవలెను జెప్పెను. రానున్న యెన్నికలలో 10 మందికంటె యెక్కువ బ్రాహ్మణులు ఉండజాలరు. బ్రాహ్మణులు స్వకాంతిగాని, శత్రువుగాని పోలికలుగట్టుకొంటున్నారని మొగచరెను. ఆయన బ్రాహ్మణులను నూతనముగా ప్రభుత్వోద్యమముల నిప్పించుటకు ప్రయత్నించ సమర్థుడైతేను. ఏలన బ్రాహ్మణులకు విశేషపరిపాలనయందు స్థానములేదు. గాన యిదివరకు బ్రహ్మకవిద్యోగమునందుండి, రి యెండ్లనుండి బాధలనొందుచున్నవారి నిటని బాగుచేయ ప్రయత్నించును. ఆయన ప్రతిబింబించుటకు నిశ్చయించుకొనెను. దేశాభిమానముగల్గి స్వాతంత్ర్యముగా నున్న బ్రాహ్మణేతరపక్షాభివృద్ధికి సహాయపడవలెనని, ఆపత్తుముయొక్క దేశాభిమానము యిప్పుడు పొడనూపుచున్నది.

రాజప్రతినిధిగారి రీతుగ నొసంగ ఉపన్యాసమునకు జబాబు యావదన సత్యమూర్తిగారు తమకార్యక్రమమును దెలిపిరి. స్వరాజ్య వేత్తయినవారు కానకభండారు ధ్వంసము చేయ నుద్దేశించినారని రాజప్రతినిధిగారు నడిపిరి. సామంతరాజుల సంతకముచట్టము, ఉత్పప్తము రెట్టింపుచట్టము ఖాయవరచుటచే, కానకభండారు ధ్వంసము చేయుటను రాజప్రతినిధి గారే జరిపియుండ లేదాదని ఉపన్యాసముడు క్షమించెను. మరియు, యిట్టి ప్రయత్నము మనయభివృద్ధి మార్గమునకు అడ్డుకమ్మనని రాజప్రతినిధిగారు నడిపిరి. మనలను అభివృద్ధిమార్గమున నిలుపుటకు రాజప్రతినిధి గారేమి జేసయుండి? కన్యా వివాహము అభివృద్ధి మార్గమునకు దారిజూపుచున్నదా? లేక మహాత్మా గాంధీగారి శతజయోత్సవము, లేక 1929 నల్ల వరకు అవకాశముగల ప్రసాదించుటని జేయుటయో? యేది అభివృద్ధి మార్గమునకు దారిజూపు చున్నదో సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి. ఆయన ఉపన్యాసమును వినియెచు తాను యిదివరకు జేసిన ప.క ప్రభుధముగా ఒట్టులను కానకభండారు పంపించిన తప్పుక అధికా త్యాసముతో జనిచెన తనజమానము ను నకు అర్హుడ నయ్యెదనని నట్లుజెప్పెను. ఇంకంటె యెక్కువ వాగానయను ఆతిడు చేయజాలకుండెను. ఏమన, ద్వంద్వప్రభుత్వము కిందను, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవివాదము చెలరేగియున్న రాష్ట్రసభయందు ఒక బ్రాహ్మణులవల యెక్కుడు ర్యము నెరవేరుట అసాధ్యము.

సభాధ్యక్షు డగు ఎమ్. బి. పార్థసారథిఅయ్యగారు, ఒట్టులను దేశాభిమానములే తమఒట్టునిచ్చుని హెచ్చరించెను.

కె. వ్యాసరావుగారు అభ్యర్థనకు కృతజ్ఞతాపదనము లప్పించుటతో సభ చూగివెను.

నెనేటు ఎన్నికలు

రెండవ లెక్క

ఈ దినప యిచ్చున అభ్యర్థులు, కలివారమునా ఉత్తర ప్రదేశ్ 15 ఉరుకాక, నిన్నటి ఉదయము లెక్కించుటయందు ఉత్తర ప్రదేశ్.

ప్రతి కె. రాధాకృష్ణయ్యగారు కుమారముగ కెం జమిందారినే అసలు ఒట్టు 52, ఎక్కువగా చేర్చబడినవి. 21 మొత్తము 78

శ్రీ కె. సి. జెకాచారిగారు, అసలు ఒట్టు 55, చేర్చినవి 8 మొత్తము 63

* * * * *
ఒకవరకు:— నిన్న ప్రయోజించిన యూనివర్సిటీయెన్నికల మొదటి లెక్కపట్టికయందు “సి. ముబ్బరాహును—52” బదులు “క్రిమరి కె. రాధాకృష్ణయ్య—52” అని పదవలెను.

స్థానిక వార్తలు

ప్రెసిడెన్సీ పోర్టు అఫీసుకు ఇ. డబ్లియూ. హడ్జిస్టరుగారు నేటి ఉదయం మదరాసు చేరిరి.

సర్ పి. శివస్వామి అయ్యగారు నిన్న రాత్రి మదరాసు నుండి రెంగుళూరు పోయిరి.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— 1923, అక్టోబరు 20 వ తేదీతో అంతరాయములే వారములా సాలూతు నేయింటికి 284.4 వంతున మరణసంఖ్య యుండెను. ముగ్గురికి స్పష్టము లిగిలెను. కాని యెక్కువ మరణములు లేదు. ఇతర రోగులుచే 80 మంది మరణించిరి. క్రిందటివారమున 29.4 వంతున నుండెను.

హిందూదేశ సేవక సంఘము - అరుంధతీయులు

వైదివంశమున హిందూదేశ సేవక సంఘము కార్యదర్శి కొన్ని లేఖలను పత్రికలలో ప్రకటించి యుండెను. అరుంధతీయ సేవక సంఘము అరుంధతీయ మహాసభకు పోటీగా నేర్పకయుట లేదనియు, మహాసభవారు విడిచిపెట్టి కొన్ని కార్యములను సేవక సంఘము చేయ నుద్దేశించినదియు కార్యదర్శి లేఖనమున నున్నది. ఈ కారణము వారుగనే యున్నదిగాని, ఆ సంఘము స్థాపించుటకు కారణములు ప్రజలకు తెల్లది చేసిన మేము సరియైన పాత్రేద్యములే కార్యములు నడపుచుంటిమో లేక మహాసభను బలహీను చేయుటకు వారిద్దరు ప్రయత్నించుచున్నారో తెలుసు దెలిసిన గలుగుదురు నూతన సంఘముయొక్క కార్యదర్శి లిరువురును మహాసభవారికి వ్యతిరేక కార్యముల నాచరించుచు వారి అగ్రహమునకు పాత్రులైన వారే. వారికి సగమునకు డెక్కడను నుండు బడిలేదు ఒక వేళ వారియొద్దేమున్న సదుద్దేశములే అయినచో మహాసభవారిని యెదుర్కొనుటకు కేల భయపడవలెనే కాక, మహాసభతో విరోధము లేనిచో అసభయొక్క సానుభూతిని బడయవలదా! నూతనసభ వారు మహాసభనుగూర్చి ప్రజలకు దుష్ప్రచారము చేసి వారి నాశమునకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరి దుష్కార్యములకు హిందూదేశ సేవక సంఘము కార్యదర్శి ప్రావణ్యము నొసంగుచున్నాడ. తన్ను నూతన సంఘము స్థాపించుట నేరము.

వైద్యగతులకుల ఆ సంఘముయొక్క యుద్దేశము ప్రజలకు దెలియకలదు. మదరాసు (బాంబి) హిందూదేశ సేవక సంఘ కార్యదర్శి నూతన సంఘ సామలకు దురుద్దేశము లేదని నచ్చతెప్పచున్నాడు గాన, వారిని యిటువంటి మహాసభకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారము చేయుటలనిపింపి, వారి సంఘముయొక్క ప్రధానోద్దేశ మేమిదో మాకు దెలియబరచెదమని విన్నవించుచున్నాను. మరియు మేము ఆ సందర్భ కార్యములకు గడంగి పని నిందించుటకు కారణములు కూడ వెలువగోరుచున్నాను.

(సం) ఎస్. వెంకటపతి

అయుర్యేంద్ర ప్రచారము

మదరాసు ఆయుర్యేంద్ర ప్రచారణి సంఘపత్యమున, సంఘ కార్యదర్శి యగు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు మదరాసునగరమునం దీవభక్తి మాజులూ. తమ సహాయమున ఆయుర్యేంద్ర ప్రాశస్త్యమును గూర్చి యుపన్యసించుచున్నారు. నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు గోఖలేపాఠశాలనుండి, రంగారావులుగారి యధ్యక్షత క్రింద అట్టిసభ యొక్క జరిగెను. సభకు ముఖ్య విద్యార్థులను ఆయుర్యేంద్రాభిమానులను విచ్చేరిరి.

అధ్యక్షత వహించిన రంగారావులుగారిట్లు చెప్పిరి. ఆయుర్యేంద్ర వైద్యవిధానము ప్రాత్యక్షాపరమమును గూర్చి మన మిగ్గుడు డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు నేడుపన్యసించెదరు. అనేక రోగములనుండి ప్రవృత్తుచు వరణమునందున్న ఆయుర్యేంద్రమునుగూర్చి యుపన్యాస మొనగవలసివచ్చుటయే వింతగ కన్పడును. కాని ఆవిధానము మన ప్రభుత్వమువారికిందండి ఎట్టి సహాయమును పొందుటలేదు. ప్రభుత్వమువారికి పాశ్చాత్య వైద్య విధాన మాన్యునకు వారు వీరిని ప్రోత్సహింపక, ఆయుర్యేంద్ర మభివృద్ధిచెందిన వారిని విధానమునకు భగ్నము కలుగునని వారి భయము. కాని ఇది కాలక్రమమున మారుచు జరుగుచున్నది. వైద్యము మంత్రమున ప్రయోజనము లేదని మనరాష్ట్రమునందు ఆయుర్యేంద్రమును పరిపూరించి అవిధానము తెలియవచ్చును నుపయోగించవచ్చునో కనుగొనుటకు, కాననసభాధిపత్యము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారికి యుపసంఘమును నియమించిరి. ఆయుర్యేంద్రమునకాదు ముక్తిలియక

ప్రజారంజకాంధ్ర వాఙ్మయము

శ్రీ బసవరాజు అప్పారావుగారి ఉపన్యాసము

మొదలం ఆంధ్రసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద అక్టోబరు 21 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ప్రజారంజకాంధ్ర వాఙ్మయమునుగూర్చి శ్రీ బసవరాజు అప్పారావుగారు చక్కని యుపన్యాసము నొసగిరి.

ప్రభువును ను పశ్చాత్తపము ప్రస్తుతము మనవారు ఆంధ్రవాఙ్మయ మని చెప్పుకొనునట్టిది సంస్కృత వాఙ్మయము క్షీణదశయందున్నప్పుడు మొలక లేకుటచే సంస్కృత వాఙ్మయమునందలి యాశ్చర్యవైభవము విడచాడి అరగుణములనే ప్రధానములుగా గ్రహించెననియు నిజమగు ఆంధ్ర వాఙ్మయము ప్రభావవృత్తములును, ప్రజారంజకములును ఎగు పాటలు, కదములు, కీర్తనలు, యాత్రాగానములు, వీధులు, నాటకములు, కథలు కలాపములు మొదలగు వానియందే కలదనియు ఆట్టి వాఙ్మయమునందే ఆంధ్రుల జీవితమును, ప్రతిభయు ఆశయములును సువ్యక్తము లగుచున్నవనియు, అట్టివాఙ్మయమును పండితులు చులకన జూచుట అశాస్త్రమనియు, ప్రజలందరను చదివి యానందించగలిగిన గ్రంథములను ప్రజలలో విజ్ఞానమును పెంపొందింపగలగు ననియు ఉపన్యాసములు తెలిపిరి.

ఆంధ్రభాష ప్రయోగకరణ్యమునుబట్టి చేతన గుమగమము వ్యాకరణ మి భాషకు లేక పోవుట కలదు. ఉత్తమవిప్రయోగములను పురాతనాధునాతన గ్రంథములనుండి కైకొని గ్రంథములను సులభ తెలివి ప్రభావమున జడపెట్టవలెనని భావము గ్రామ్యముని త్రోసిపుచ్చక కలుగురిని తెలివిన భాషలో రచించి ప్రజాసామాన్యమునకు విజ్ఞానము కలిగించవలెనని కోరిరి.

కళలు విమర్శనా శాస్త్రము మొదలగు విషయముల నుగూర్చిన గ్రంథములు వాడుకభాషలోనే యుండవలెననియు పాశ్చాత్యుల హింద్య సంస్కృతము కల నమన భాషలో ప్రచారమునకువచ్చి నవల, వివాహరహితులు, భార గీతము, కథ మొదలగు కావ్యవిశేషములకు ప్రాత్యక్షా మొనగి ప్రయోజనమునందలి సాహిత్యము లన్నిటిలో నున్న మంచి యంతయు మన పాశ్చాత్యములోనికి దెచ్చునట్లు సభ్యుల సుపన్యాసములు హెచ్చరించిరి. ప్రజారంజకాంధ్రకవిత్వము వాడుకభాషమై పాటలరూపమున ప్రచారము నొందుచున్నదనియు, సప్రసిద్ధిగాయక వృత్తులకు త్యాగారాజు, తేజయ్య, రామచాను మొదలగు వాక్యములు కావ్యములు కావమటకన్నయొక్క ప్రజారంజకములకు కావ్యములను రచించి ఆంధ్రులెల్లరకును విజ్ఞానమును విభాషమును అందదమున కలిగింపవలె ననియు ఆరుకు వాడుక భాషయే సర్వవిధముల తగినదనియు ఆట్టి వాడుక భాషను యరభిమానులతో త్రోసిపుచ్చవలెననియు ఆంధ్రుల డేతులుభాష్యాంధ్రసాహిత్యమునే ప్రధానముగా మనస్సులనుండిగొని ప్రజారంజకాంధ్ర వాఙ్మయమును విరివిగ రచించి ఆంధ్రుల పురోగ్విధికి తోడ్పడవలెనని యుపన్యాసములు గంభీరము నుద్బోధము గావించిరి.

యోగకరములైన నూచనలను గానించినందులకు మనకృతజ్ఞతకు పాత్రులు. ఆనూచనల నాచరణలోనికి జెట్టియేడల, ఇట్టి యుపన్యాసముల కనకర ముండదని రంగారావుగారు చెప్పిరి.

అంటి డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు మాజులూ. తమ సహాయములను జూపించుచు, వారిని విడిచిపెట్టి తెగడతగ మొదటిపటము. కృష్ణాదాకరి లంకలలో విస్తారముగా దొరుకును. విశేషములకు బనికివచ్చును. రెండవది నేలవేణు. పాశ్చాత్యులు మెలేయాకు క్విన్సెనను మించిన మంచులేదని యాచురు. క్విన్సెన మించినది నేలవేణు. దీనివలన, దేహమునకు ఎట్టి హాధము కలుగదు. చెవులు సంభవింపదు. ఆదియు ను గాక, మలేరియా ను పూర్ణముగా బోవును. విషు ఉమ్మెత్త యెన్నునలిగెను డాక్టరు గోపాలాచార్యులుగారు, విశ్వేశ్వరయ్యగారి సంతకములలోని భాషములను జూచుచున్నాను. ప్రజయొక్కయు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ప్రాత్యక్షామూడిన ఆయుర్యేంద్రము అవిరతముగా సభివృద్ధి చెందునని డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు చెప్పిరి. ఆయుర్యేంద్రము నెడో తమకు మొదటినుండియు ప్రీతి గలదని రంగారావులుగారు చెప్పిరి.

పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షునికి వంద నమల సర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబర్ 23-వ తేదీ మంగళవారము

(1) భాస్వములు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of rice and their prices.

(2) వస్తు భాస్వములు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of pulses and their prices.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of oil and their prices.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of small items and their prices.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of iron and their prices.

(6) బోలెములు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of bolts and their prices.

(7) రంగులు ఆలిజరై

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of dyes and their prices.

భారతీయన్యాయవాద శ్రేణినిర్దాణము

విచారణ సంఘసభ్యులనామములు

సర్ ఎడ్వర్డు చామిషర్ గారు, శ్యామూర్తి మాట్లాడుటారు, రామ్ బహదర్ టి. రంగారాయర్, — మద్రాస్. శ్యామూర్తి మాట్లాడుటారు, గుర్జు మెట్ ప్రిథ్విర్ పట్నార్, యస్. ఆర్. దాస్ గారు, ఆర్వేకేట్ జనరల్, — బొంబయి. యస్. చాక్లిర్, కలకత్తా ఇన్స్పెక్టర్ జే. లా సంఘాధ్యక్షుడు, హెచ్. పి. దూవియల్ గారు, బెంగాల్. సర్ హెన్రీ స్టాన్లీ గారు, — సంయుక్త రాష్ట్రములు. కమిటీవారు బొంబాయిలో నవంబర్ 28 వ తేదీన సమావేశ మగుదురు.

శ్రీ శే|| స్వామి నచ్చిదానంద తీర్థులు

స్వామి సచ్చిదానంద తీర్థులవారు తిరువివాళ్లిలో 18 వ తేదీ శుభముగా సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించి మధ్యాహ్నమునకు భరణికుతులైరి. సమాధికి పూజము జరపవలసినకర్మ సంభవ ప్రస్థాపన జల్లా చానగలు వి నుబ్బారావుగారు జరిపిరి. క్షేదరంజనతో వీరి శరీరమును నుబ్బారావుగారి యింటివద్దనుండి తీసికొనిపోయిరి. ఈ మృతస్వామి మద్రాసులో రిజిస్ట్రేషన్ చేసి పింఛనుపుచ్చుకొన్న ఏ నుబ్బారావుగారి సాదరులును మైసూరు పుచ్చుకోర్లు జడ్జిగనున్న శ్రీ శే. పి. మి. నాథయ్యగారికి రాకమరణములై యుండిరి. తిరువార్కాట కార్యకలాపముగా!

వాతావరణస్థితి

1923 సం అక్టోబర్ నెల 23 తేదీ మంగళ వారము

తెల్లూ ముఖ్య నగరములు	తెల్లూ 24 గంటలలో	తెల్లూ 24 గంటలలో	తెల్లూ 24 గంటలలో	తెల్లూ 24 గంటలలో	తెల్లూ 24 గంటలలో
గోపాలపురం	91.0	79.2	...	0.81	5.80
కోల్‌రాపుట్	...	...	...	...	...
వికాఖపట్నము	87.8	77.1	...	1.67	8.68
కాకినాడ	87.1	77.5	...	2.96	2.71
మచిలీపట్నము	89.8	75.8	...	0.80	4.75
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	92.0	72.0	...	1.60	1.24
బళ్లారి	92.5	7.05	...	1.46	1.62
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	93.4	73.4	0.28	0.68	8.14
నెల్లూరు	86.7	72.1	1.10	5.78	0.47
మద్రాసు	85.9	73.8	0.97	6.02	1.38
కడపూరు	87.0	74.0	0.79	7.36	0.87
నెల్లూరు	...	...	...	...	...
నెలమూ	95.9	78.1	...	0.50	4.85
కోయంబత్తూరు	90.2	72.8	0.10	8.01	1.66
తిరుచనాపల్లి	92.1	78.8	1.61	5.21	1.18
నాగపట్నము	84.8	78.8	0.68	5.55	0.02
పుదుచ్చోరి	...	...	...	...	...
మధుర	90.1	72.2	2.05	6.87	1.40
పాంబన్	8.88	77.4	0.10	8.96	2.16
తిరునల్వేలి	...	...	0.65	8.01	3.15
తిరువేంగళము	85.0	74.8	2.49	4.94	2.60
కొచ్చిన్	86.6	72.6	0.75	5.95	8.87
కాలికట్టు	88.2	78.3	1.44	2.68	8.89
కుంగుళూరు	85.6	77.4	...	0.61	5.17
చెంగుళూరు	86.4	66.7	...	0.45	4.40
హస్సన్	...	...	...	...	...
మేరకూర	76.8	62.6	...	8.02	8.85
రైచూరు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
చిత్తూరు	...	...	...	...	...
హిందూ	...	...	...	...	...
మోలూరు	...	...	...	...	...
కొడవపాడు	66.1	51.5	0.67	7.44	0.46
ఉదకపాడు	...	...	...	...	...

సర్కారులు:—అక్రమ మేఘవృష్టి యొక్కది గోపాలపురంలో అర్ధగ్రామి. ఇది చుట్టూ పడినదిని కాల్చివేసి 4.1, 5 డిగ్రీలు ఎత్తున.

కర్నూలు:—కడపలో 0-28 అంగుళాలు వర్షము కురిసెను. మేఘములు దట్టముగ నే యున్నవి. కడపలో అర్ధగ్రామి ఎత్తున. కుడివేడిమి 2.7 డిగ్రీలు ఎత్తున.

కర్నూలు:—వర్ష సారము అంతకును గలదు. నెల్లూరులో 1-10 అంగుళమువాన కురిసెను. మద్రాసులో 0-97 అంగుళముల వానకురిసెను. ఉరుములు ఉరిమెను.

కడపలో 0.79 అంగుళములవాన కురిసెను. అక్రమము దట్టముగ మేఘవృష్టి యొక్కది. అర్ధగ్రామి చాల ఎత్తున నెల్లూరులో కిలోమీటర్ల 27 డిగ్రీలు తక్కువ. దక్షిణ, తూర్పు భాగములందు వర్షము కురియుచునే యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య,

హైదరాబాద్ 23

అన్ని పంజనము

అన్ని మెప్పులకు మంచిమందు
చక్కని డబ్బిలో సహ సీసా 1-కి వెల 10 అణాలు
డబ్బన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము
అమ్మతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతదేశము : సామ్రాజ్యము

వేరగుటను ప్రోత్సహించుట
వెల్పు గారి ఫలము

లండను, అక్టోబరు 21:—భారతదేశము బ్రిటనునుండి వేరగుటను మోచి. జి. కెల్లూ గారు ప్రోత్సహించుచున్నారు. భారతదేశమునకు అధినివేశరాజ్యములలో సంబంధము తాత్కాలిక మనియు, నెట్లో సాధించినదనియు, వారు వేరమార్గముల భిన్న విధముల బోధించుచున్నారనియు ఆయన 'ఎంటైలెమెంట్' లో వ్రాసెను.

భారతదేశము మిత్రభావముతో స్వతంత్రముగ నుండుటకు బ్రిటిషువారు భారతదేశమునకు విత్తములు యేర్పాటుజేయువలెని ఆయన యభిప్రాయము.

బ్రిటిషువారికి భారతీయులకన్న స్వాభావిక మనునైతిక విజ్ఞానాధిక్యముగాని, చక్కని విద్యావిధానము గాని లేదని ఆయన ఆంగ్ల కేరళించుచున్నాడు.

ఇంతియగాక, మానవజాతియందు భారతదేశముయొక్క స్వత్యముల జాలించి పనిచేయుటకు వలయునంతమంది విద్యార్థులు బ్రిటనుకు లేరనిగూడ ఆయన యభిప్రాయము. బ్రిటిషు వారికిని భారతీయులకును భేదములుండటవలన వారితో కలసి నుండుటకు మనోహరములకు ఒకరినొకరి నొకటి కాటించుటకు సంభవించును. బ్రిటిషువారు ఇండియానుండి సంబంధము వీరుకొనవలసిందని ఆయన సలహానిచ్చుచున్నాడు. (హిందూ)

సామ్రాజ్యమహాసభ

సర్ స. ప్రాప్రయత్నములు
లండను, అక్టోబరు 21:—గర్. జి. స. ప్రాప్రయత్నములు వాటిసభలో సామ్రాజ్యమునందు భారతీయుల స్థితిగూర్చిన విషయమును చెప్పెదరు. భారతదేశమునుండి వలసవచ్చినవారిని అధినివేశరాజ్యము లలో నికి రానిచ్చు విషయము రాదనియు, యేదయిచ్చు మున గూడ యెత్తక నియు నేను నమ్మును. అధినివేశరాజ్యములలో కెన్యామటి కాల నీలలో యిదిమొకే నివాసమేర్పరచుకొన్న భారతీయులకు సమాన స్థానము నొసంగుటనుగూర్చిన విషయముగూడ, భారతదేశమునకు వచ్చి విషయములను పూర్తిచెప్పించెనను మిమమిద అసలే రాకపోవచ్చును. కెన్యానిర్ణయకటన మైన పిదప కేమియు మార్పుగలగలేదు. ఇప్పుడున్న స్థితిగతులు కాద అనుమానముగ నున్నది. సరి తీసుకొనుటలు తెలిపినవారుగూడ యిట్లే అనుకొనుచున్నారు. (హిందూ)

వంజాబు శాసనసభ

రాజకీయ ఖైదీలను వదలవలెనను తీర్మానము
నిన్న లాహోరులో శాసనసభ జరిగినది. రాజకీయ ఖైదీలను వదలవలెనను తీర్మానమును లాహోరువారుగా రుత్తూరించిరి. చాలచర్చ జరిగినది. అనుమానము 7 గురు, ప్రతిపక్షము 52 మంది. తీర్మానము వీరిపోయినది. అకాలీలు ఆందోళనము ప్రారంభించిరి. హిందూ మహావ్యవస్థాపక తర్ఫీదినది. కాకనోల్లం ఘనమును ప్రారంభించవలెనని కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచు న్నారు గాన నిపుడే తీర్మానము శామెదించుకొనదని ప్రభుత్వసభ్యుడు మంటుగారు నడిపిరి. (ఆ. వె.)

ప్రేమలాలు

ఒక సాహసీకుడుగు మంచకుడు
ఇతడిపుడు చెన్నపురిలో అసహాయవాదినని చెప్పుకొనుచు ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నాడు. కడపలో చెరసాలలో ఇతనును భరించినప్పిరినియు నాగపూరు కాలాల్లో ప్రాధే నుగా వనిచేసిననియు కేంద్రీడ్డి కాలాల్లో చదివిననియు మీస్టర్, ఎం. ఏ. ననియు యితడు చెప్పుచుండును. యితడు చాల నలుపుగాను పొట్టిగాను ఉండును. ఇతరులతో కన్నుగూర్చి చాలకథలను చెప్పి ప్రజలను విందిండుటగలచున్నాడు గాన చెన్నపురిరాష్ట్రవాదులు మోసపోనూడవు అని స్వరాజ్య పత్రికలో నిన్న ప్రకటింపబడెను.

వైస్రాయి జపాను నిధి
వైస్రాయి జపానులో నింకతరు 345 వేల రూపాయలు వసూలయ్యెను.

దేశ వార్తలు

అధినివేశపు భారతీయులు

స్కెట్టుగారి ప్రతికూలభావము
లండను, అక్టోబరు 20:—బ్రూను మెకంబేగారు స్కెట్టుగారి ఏకస్థితి అనుకూలముగ నున్నారని రూట్టు తెలుపుచున్నాడు. కేడు స్కెట్టుగారితో 23 గంటలు స్కెట్టుగారు మాట్లాడిరి. స్కెట్టుగారి యభిప్రాయము ప్రతికూలముగ నున్నదని స్కెట్టుగారు తెలిపిరిననుచున్నారు. కాని ఇది అంతాభిప్రాయము కాదనియు ఈ వారాంతమున తన దక్షిణ ఆఫ్రికా న హోమ్స్ గులతో సంప్రదింపి మరల స్కెట్టుగారితో స్కెట్టుగారు సామవారమునాడు ప్రస్తావించెదననియు తెలియుచున్నది. సామవారమునాడు దిక్షమైత ప్రభువుతోగూడ స్కెట్టుగారు మాట్లాడెదరటం. కాని కరువార రాష్ట్రవాదీగారితోగూడ మాట్లాడెదరనుచున్నాడు.

యూరపా జులిగి ఇంటికేరెను. ప్రజలందరను స్వాగత మొసగిరి.

అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు

పనివాండ్రుకు అనుకూలము
మాస్కో, అక్టోబరు 22:—అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను గూర్చి బ్రాటీస్లా గారిట్టు తీవ్రముగ నుడివిరి. జర్మనీలో సాధారణకరిస్తారు లన్నియు ప్రనివాండ్రుకు అనుకూలముగ నున్నవి. వీరికి ప్రత్యక్షమహాయమనరములేదు. బ్రిటను అధినివేశములంతే పలుకుబడి గల్గియున్నది.

జర్మనీ ఆరెన్స్ ప్రాంసు అక్రమించుకొన ననమర్థరాలుగ నున్నది. రషియాకు జర్మనీకి సరిహద్దుగ పోలండు ఉండుటకు పోలండుకు అధికారము గలదు. పోలండు తన ఇచ్చుచు చొప్పున చేయవచ్చును. రషియా వరల పురే నిర్మాణము గాగలేన్నా కాలియవనరము. కాని ఐలాల్కరముగ రషియా యుద్ధము జేయవలసి వచ్చిన కప్పుక రషియా జయించి తీరను.

వైచిసాంఘికవాదులు

జర్మను ప్రజాస్వామ్యవాదులకు సహాయము చేయవలం
విరి. జాతిసమితిని. జలదరచెనరు. మిత్రమండలితో స్నేహము. రషియాతో సయోధ్య ఏర్పడవలెను. జర్మను ప్రజాస్వామ్యవాదులు మిత్రమండలి సత్వపరిహారములతోద్వేష వారికి సహాయము చేయవలెను.

వైచిసాంఘికవాదులకు జర్మనులు సమంజసమగు ఏర్పాటులను నూచించిన వానిని నిరారించిరేని జోక్యము కలుగజేసికొనెదమని యెదవించుచున్నాడు. రూరు అక్రమణనుగూర్చి ఉత్తేజగ నుండిరి. తరములకు ప్రతిపక్షముగ నుడుచర్యలను జర్మను నెట్టుబడిదారులు చేసినదానిని ఖండించెదరు.

లండనుండి మూచెస్టరుకు మోటారుబుడ్లు పోవుటకు కోడ్డునువేయుటకు ప్రారంభములో 15000000 పౌనులు వ్యయ మగు నట.

ప్రపాలన విజయ దిగసోత్సవము వైభవముతో జరిగినది.

దొంగలను జంపివట్టియు వారికి గాయములను కలుగజేసినట్టివారికి ఇతరులంద గూడదనియు, దొంగలకు సహాయము చేసిన గ్రామములను ప్రవాసముల కంపకలెననియు తమతోడి దొంగలను పట్టిచ్చివట్టిగాని జంపివట్టిగాని దొంగలను విడిచి పెట్టవలెననియు అధికారు లీశాసనమును అమలులో నెట్టుటలో తమధర్మమును నిర్వహించుటకు కఠినశిక్షను విధించవలెనని ప్రవేశదెట్టినశాసనమును కాకప్రాంటునోపిల అసెంబ్లీవారు నిరాకరించిరి.

సర్ క్యామ్యూల్ హోరుగారికి దొంగినియును ప్రధానామర్యులు తోడ్పడిరేని నాకావిమానములును విమానములును సాము ఏర్పడును.

జిల్లా విచారము

బవేరియా విడిపోవుట

రైను రిపబ్లిక్ ఏర్పడుట

ప్రాంత కర్తవ్యము

లండన్, అక్టోబరు 21: రాత్రి 8/55 వార్తాను నుండి ప్రెస్సు ప్రతికా విలేజ్ ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. జర్మనీ విచ్ఛిన్నము ప్రారంభమైంది. రైను ప్రదేశములో అల్లరులు లేకుండా జేయుటకు సులభమైన పద్ధతి ఆయియున్నది. వారు రిపబ్లిక్ నుకు విడిపోవుట తప్పించి కొనసాగుతారు. బవేరియా బెర్లిన్ నుండి తిరుగుబడి నడి. ఎయిట్లూచావెలుగర్ల రైను ప్రదేశము రిపబ్లిక్ ప్రకటించబడింది. అసలు నవ్వరిహరముల సమస్య గూడ ప్రస్తుత విషయమునకు కనక బట్టింది. దానిని గూర్చి ఆలోచించుట లేదు. రైను ప్రదేశపు రిపబ్లిక్ యొక్క ముఖ్యత సానుభూతితో కాదని చలనమొనర్చింది. రైను రిపబ్లిక్ అంగీకార మైచో ఏమి జరుగునని ఇదివరకే అడుగుచున్నాడు.

కొంచెం అక్రమము జరిగినా రైను రిపబ్లిక్ అంగీకరించలేదు. రైను రిపబ్లిక్ ప్రకటనను బెర్లిన్ అసభలో జరిగినందు రైను రిపబ్లిక్ వారును బెర్లిన్ నుండి ప్రోత్సహించలేదనియు, గ్రేటు బ్రిటన్ కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నది. ఈయంకర్తవ్యములకు రైను ప్రజలు ఇరుల ప్రోత్సహములే నేరమనట కామే ప్రారంభించిన పరమ లభ్యమైనది. చాలవంద పరామల కీరబిట్ట విషయము చాల సంతోషముగ నున్నది.

పరామల విషయసంధి

లండన్, అక్టోబరు 21: ఉదయం 2-55 రైన్ రిపబ్లిక్ కర్తవ్యము విచ్ఛిన్నమైన పరామల రైను ప్రదేశములో లేవ అధికారమును చేలాయించెద రనుకొనుచున్నాడు.

పరామల పతాక మున్నచోట అల్లరులు ఉండవు. లీబెన్స్ కృత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది.

రైను రిపబ్లిక్ అంగీకారము పరామల ప్రకటనతో జరుగులేదని పరామల ప్రకటన నడుపుచున్నది. పరామలమీద తమ పను సాధించుట జర్మనులు రైను ప్రజలను వినియోగించుటచే ప్రాణము విసిగి వాతస్యంకర్తము రిపబ్లిక్ గా తలెననుచున్నారు. ముందు ఏమి జరుగునో పరామలకు తెలియదని తమను అదక్షను అతురతగ ఏమి జరుగునని అడుగుచున్నాడు.

ఒక్క జర్మనీ సేనా దూకులో పరామలను గూడ ఈ యుద్ధమునండి పోరాడుటకు కప్పించి కట్టించవలెనని కొన్ని పార్టీలు గొరుతున్నవి. దూకులో కార్మికులు గనుక పరామలతో బడిలేని పద్ధతులు. రానున్న ఉపద్రవముతో పరామల తూగలేని తెలియచున్నది. భయము ఎక్కువ అగుచున్నది.

రైనులో రిపబ్లిక్ చాల విషయములకు దున్నది. కర్తవ్యము కలగజచ్చును. చాలవరకు ఇవనవలయు, ఉత్కృష్టముల నుండి యజమానులు పనివాడైన బర్తరు తేసిరి. పరామల ఇంకొక కొన్ని నులను రైను సామానుచేయు కర్తవ్యములను బట్టుకొనిరి.

మాతముగారి వాణిజ్యమును గూర్చి సాంకేతికత ఆధికారులు అతగ ముఖ్యముగ పాటించుట లేదు. ముందు ఇతడు రైను రిపబ్లిక్ పాలకుడగునని పాపము వీరికి తెలియదు. లేనిచో ఈ విషయమును గూర్చి కొంచెము జాగరకబడెదవారు.

బవేరియా పరిస్థితులు

లండన్, అక్టోబరు 21: రాత్రి 10/40 ప్రెస్సు ప్రతికా విలేజ్ మాన్యునిషిండి ఇట్లు వాయుచున్నాడు: పార్ గెస్టరు గారు బవేరియాపై దండెత్తిచో జర్మనీ బంధించుట ఒకరైను గెస్టరుగారి పక్షమున వహించెదో లేదో అని సందియముగ చున్నది. బవేరియా తరపున కత్తిట్టి పోతుట కీపు 150,000 నుండి కట్టముగలరు. రిచిస్ట్రా గారు ఉగ్రపాలతో బవేరియానులో నే వెళును. అందుచే ముందు బవేరియాపట్ల తమ విశ్వాసములు వాడెదరు గాని జర్మనీపట్ల వాపరు. విజేయము కేంద్రపథ్యము నెదుర్కొన్నచో కేంద్రపథ్యము వారికి తోడ్పడదు. బవేరియానుండి పార్ గెస్టరుగారు నిష్పంఘగ అధికారమును బడయవచ్చును. బవేరియాలో చాలవరకు మున్నది. ఇతరులపక్షము లే నే పరిపాలనము కేయగలుగు.

ఇనుపదారులను, తపాలను విడదీసినను బవేరియా తన పాలనమును సాగించగలదు. ఇదివరకే ఏర్పాటులను తేసికొన్నది. అహరపదార్థముల నిమిత్తము బవేరియా బెర్లిన్ అధికారవేద నవరములేదు.

బెర్లిన్ బవేరియానుండి విడిపోయినచో బవేరియా తన స్వయంమీద కృతార్థకార ముందును. తన స్వయమున తానే ఏర్పాటు చేసికొనును. ఇనుపదారులు పరిపాలనాకాఖ్యు గూడ బవేరియా అధికారములో నేయుండును ఇదియే వార్తాగారి లోకలియుద్దేశ్యము.

రినిషు రిపబ్లిక్

హ్యూస్, అక్టో 21: ఆదివారమునాడు ఎయిట్లూచావెలుగర్ రైను రిపబ్లిక్ ప్రకటించిరి. క్రభుత్వ కార్యాలయము లన్నియు రిపబ్లిక్ వారు ఆక్రమించుకొనిరి. రైను రిపబ్లిక్ పతాకము నెత్తి, జర్మన్ పోలీసువారు నిరోధమును వాత లేదు నిరోధములు వాపగూడదని రిపబ్లిక్ ను ఆక్రమించిరి.

జర్మనులయభిప్రాయము

బెర్లిన్, అక్టోబరు 21: రైన్ రిపబ్లిక్ ప్రకటనను అధికారుల కంఠవిహవకర్తముగ తోచలేదు. మామూలు స్థానిక అంగీకారముగ నెంచుచున్నారు. ఆక్రమణ ప్రదేశములో ఇతర భాగములకు ఇది వ్యాపించదనుచున్నారు. 2000 రిపబ్లిక్ వారు సాయుధపాటులను రిపబ్లిక్ ను సాధించి రనుచున్నారు.

రిపబ్లిక్ కర్తవ్యమును వ్యాపించవచ్చును. రిపబ్లిక్ ను వాతకులలో వికసనము మున్నచో రైను ప్రదేశములకు రిపబ్లిక్ కర్తవ్యముతో మార్చిపించు నని పరామల లనుచున్నారు. మిత్రమందలి ప్రజల ఆస్తిని ప్రాణములను కాపాడుటకు, మిత్రమందలి మిత్రము పని చేయుచున్న వారిని గాపాడుటకు పరామల జోక్యము కలుగజేసుకొనెదరు. లేనిచో ప్రమేయము కలుగజేసుకొనెదరు.

హ్యూస్, అక్టోబరు 22: ఇంకవరకు రిపబ్లిక్ ఉద్యమము ఒక ఎయిట్లూచావెలుగర్ సంబంధించి యున్నది. ఇంకను ఇతర ప్రదేశములకు విస్తరింప జేసెద పని రిపబ్లిక్ వారు లనుచున్నారు.

రైను ప్రజలు రిపబ్లిక్ ప్రకటనమును కాంక్షించుట స్వీకరించిరి. ఎట్టి అల్లరులతోనే రిపబ్లిక్ ప్రకటించబడినది. పనిలేని వారు క్రొత్త ప్రభుత్వము వారి యొద్దకుపోయి తమ విధానమును తెలియజేయ వలెననిరి. పోరాడుటకు పనివాడైన వేరనము లీతవలెనని క్రభుత్వము వారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

బెర్లిన్ నుల తాటస్థము

ఏదై ప్రాణాపాయము అల్లరులు అడుగుచో జోక్యము కలుగజేసుకొనవలె ననియు లేనిచో రైను రిపబ్లిక్ కృతహరములో ఏమియు కలుగక ఉంచుండవలె నని బెర్లిన్ ను ప్రభుత్వము వారు తమ సైనికాధికారులకు త్రువుజేసిరి.

బవేరియా విడిపోవుట

హ్యూస్ గెస్టరుగారిలో ఎట్టి సంబంధము బెర్లిన్ ను జాలమనియు వాక్ లాసో పేనాని గెస్టరుగారి ఉత్తరువులను కేసాహించ నిరాకరించి రినియు కేంద్ర క్రభుత్వము వారికి బవేరియా వారు తెలియజేసిరి. హిట్లర్ ను పక్షము వారి వ్యతిరేక కార్యాలయమును స్వాధీనము చేసుకొనవలెనని గెస్టరుగారు త్రువు జేయలాసోగారు నిరాకరించిరి.

లాసోగారిని బవేరియా ప్రభుత్వము వారు నియమించుట రాజ్యాంగ పరిపాలనావిధానమునకు విరుద్ధమని బెర్లిన్ ప్రకటనములు తెలుపుచున్నవి.

దేశములో కాంటిని కలుగజేయుటకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వముతో మరల యథాప్రకారము సరికొనగ సంబంధ కేర్పడు వరకు లాసోగారిని బవేరియా రియండిస్ట్రాటుకు సైన్యాధికారిగ నియమించిరి మ్యానిచి ప్రకటనము తెలుపుచున్నది.

ప్రభుత్వము వారు బర్లిన్ గారి సైన్యాధికారిగా నంగీకరించిరి. ఇండియా విధానముచే నాకావిహానము కేర్పడును.

వికస్య క్రిపాలనము లోలగ వలె ననుట

బెర్లిన్, అక్టోబరు 22: సైన్య వికస్య క్రిపాలనమును ఎత్తివేయవలెనని (విలిబర్ట్ ట్రేబుర్నెట్) యునైటెడ్ సోషలు డిమోక్రాటు సభజేసి తీర్మానించిరి. అట్లుచేయినచో తాము ముఠాత్మకమునండి పీలిపోవుదమని సామ్రాజ్యవాదులు తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతము వార్షికోత్సవ పరికాసంపాదకుడు నున్న స్వాంధ్యగాని తీసివేయవలెననుచున్నారు. ఈసభలో క్రొత్త కర్తవ్యము ఎత్తుకొనబడిరి. 'బోర్గోయిను'తో సంయోగము కూడదని పీలివాదము.

నభివేయగూడదని ఉత్తరువుజేయబడినను కమ్యూనిస్టులు కొందరు సభ జేసిరి. అందు చేసినచో 80 మంది పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి.

బవేరియా, రిచిగ్రభుత్వముల వారికి భిన్నాభిప్రాయము అన్నను ఉభయములు జర్మనీ దేశమును బలపరుచుటకే పాటు బనుచున్నార మనియు మరల సామ్రాజ్యమును విచ్ఛిన్నము చేయుటకు పీరుకాగమనివారు, వారేకారణమని పీరును బిందొరులను నిందించుకొనుచున్నారు.

బవేరియా వారు అంగీకారము భావనకును, మార్క్సిజముకును విరుద్ధముగ క్రమమించుచున్నారనియు రిచి విధానమునకు విరుద్ధముగ జేయుచున్నారనియు వాక్ కారుగారు పత్రికా ప్రచారములకు తెలియజేసిరి. ప్రత్యేకపాలనముగ నేర్పాటు చేసి కొనున్నదేయగూడ లేదని.

వాక్ కారుగారు తమనుగతులను ప్రకటించుచున్నారని బెర్లిన్ క్రభుత్వము వారు తెలియజేయుచున్నారు.

క్యాన్సన్ లో రిచిస్ట్రారు సేనాధిపతిగ నున్న మల్లరు సేనానిగాను అల్లరులు, దుండగీడుతనము అన్నచో సైన్యమును వినియోగించి అడంచుట కధికరమియబడినది ప్రకటించిరి.

జర్మనులు దూకులో సాత్విక నిరోధమును ఆపుజేయుటచే ఆక్రమణ జర్మను రాష్ట్రములో తమకర్తవ్య మెట్టి యని తెలుసుకొనుటకు బ్రిటిషు హైకమిషనరు రైను ప్రదేశమునుండి లండనుకు వచ్చెను.

గొప్ప సైన్యాధిపతి ఉత్తరువులకే కేసా విహించవలెననియు రిచి క్రభుత్వము వారికే విశ్వాసముగ నుండవలెననియు కర్మసేనాధిపతి 7 వ బవేరియా పటాలములకు త్రువు జేసెను.

కమన్ సెటు ప్రభువు చనిపోయెను.

బిటను ఈజిప్టు విధానము

ఆలె. బీ. గారి ఉత్సాహము

రీఫ్టు, జర్మరాతి అక్టోబరు 20: ఈజిప్టులో హైకమిషనరుగ నున్న ఆలె. బీ. గారు ఇట్లు తెలియజేసిరి: బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఈదేశములో ఆస్తిని కరిమార్గము జేసిరి. బ్రిటిషు సైన్యము నిరియుతులై సకాంతముగ క్రమమించుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తమ ఉద్దేశ్యములను కొనసాగించుకొనుటకు వీలైంది. ఇంకను పూరించవలసిన సమస్య తెన్నియోగలవు. వీటిని గూడ పూరించుటకు అరకాళమున్నది. లేక పోలేదు. ఈజిప్టులో బ్రిటిషు విధానమును సాగించిలేని ఈజిప్టు ప్రజలతో కార్యకర్తముగ ఒడంబడిక బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి కుదురును. ఈజిప్టు ప్రజలను నా కంఠయోగౌరవము గలదు ఈజిప్టులో వర్తకాభివృద్ధి కవనమగు సౌకర్యము తెన్నియోగలవు. అందుచే ఈజిప్టులో స్నేహముగ నున్న నయ్యది బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి పెన్నిగంటిది.

ఈజిప్టును గూర్చి నేర్పల్లవుడు ఉత్సాహముతో నేయున్నాడను. మేము మా వాగ్ధత్యమును చెల్లించిమాముగాన ఈజిప్టులో మన కష్టములు తీరినవని తలంచెదను.

జకోస్లావియా ఆధ్యక్షుడు

హ్యూస్ గుండె లండనుకు వచ్చిరి. పెద్ద పెద్ద లండనుకు వీరికి స్వాగత మొసరి. వార్తా ప్రతిక లన్నియు అభినందించుచున్నవి. కార్మికుల సంఘాగౌరవము. యందు వాతముతో జకోస్లావియా వారు పూర్తిగ తోడ్పడిరి. ఈజిప్టు జకోస్లావియా దేశముకు, మహావకారము జేసెను. ఈజిప్టు గొప్ప రాజనీతిపరుడు రాజ్యాంగ శ్రేష్ఠ. నిష్కలంకతలు. మిత్రత్వము వరుడు. కష్టించి పనిచేయువాడు. వివేకశాలి. ఇంగ్లాండుకును జకోస్లావియాకును ఈతనిరాకచే వర్తకాచర్యము సంబంధములు అనుకూల బడుగాగయని వ్యతిరేక గొరుచున్నది. వాతమునిరి ఉద్ధరించుటకు ఈతని తలంపు.

మధరాస్తు.

16 వ గోదావరి మండలసభ

రాజ్ కోలు

అక్టోబరు 21 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు 16 వ గోదావరి మండలసభ చక్కగ కలసిపోయిన రాజ్ కోలు సభకు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులైన శ్రీ శేషభక్త కొండా వెంకటస్వామయ్యగారు గొప్ప ఉత్సాహంతో సభకు గొప్పరేపిరి. సభాధ్యక్షులు ప్రతిభాను, ప్రేక్షకులతో నిండిరి. సుమారు 150 మంది ప్రతిభానులు. శ్రీయుతులగు బులుసు సాంబమూర్తిగారు, శ్రీకృష్ణ శ్రీనివాస కోనేట్రావు, బొంట్ల కం. వీరరాఘవస్వామయ్యగారు, మండపాక రంగయ్యగారు, చిక్కిన వెంకటరత్నం, వాడేపల్లి రామమూర్తి, దేశభాంధరి నుబ్బున్న, వెన్నేటి శత్యనారాయణ, కూచిమంచి గవరాజు, భజమిడిపాటి శత్యనారాయణ, మామిడిలక్ష్మీపతి, కళా వెంకటాద్రిగారు వచ్చివారిలో నుండిరి. సభాధ్యక్షులు ముందుగా దాటనిల్లాదిరాజుగారు, నందూరి శేషచార్యగారు అందరికి బిందు మాత్రం రావుగారు దయచేసిరి. మహాసభ ప్రారంభమైన తీర్మానములలోను ప్రారంభమైనది. కొందరు బాలురు హిందీకి రసములు పాఠికలు తెలుగు కీర్తనములుపాడి కథలను మనస్సుల నాకర్షించిరి. ఆహ్వానసభ్యులగు చిక్కిన వీరాస్వామిగారు స్వాగతపత్రమును బదిలీ.

పదవ దేశభక్త వెంకటస్వామయ్యగారిని సభాధ్యక్షులుగానుండగోరుచు శ్రీయుతులగు వాడేపల్లి శ్రీరామమూర్తిగారు (రాజ్ కోలు) కందులవీర రాఘవస్వామి నాయకుగారు (రాజమండ్రి) బులుసు సాంబమూర్తిగారు (కాకినాడ) చిక్కిన వెంకటరత్నం గారు (రామచంద్రం) అధ్యక్షులను గురించి సభ సేవించిరి. అధ్యక్షుని ఎన్నిక తీర్మానము సర్వాంగీకృతమైంది. పదవ అధ్యక్షులు తమకృతజ్ఞతా పూర్వక కందముల తెలుపుచు తమయంపకానందమును బదిలీ. (ఈయంపకానందము 22-తేదీ ప్రతిభాను ప్రకటింపబడెను) అధ్యక్షుల సభ్యులను ముగింపబడిన పదవ సీకిరి తీర్మానములు గానింపబడిన.

తీర్మానములు

1. మనజిల్లా నాయకుడై దేశభేదముకొరకు అపారత్యాగముచేసి అపరాధావ్యయమును నడిపించుచున్న బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారి ఏకప్రభుత్వ న్యాయమూలము యొక్క ని అకాలమరణమువలన సాంబమూర్తిగారికి కలిగిన తీవ్రనిరీతిరకు యాసభవారు విచారించుచు వారికిని, వారికుటుంబమునకును తమ సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నార. అధ్యక్షునిచే ఉప పాదించబడినది. అందరు నిట్లుండ తీర్మానము శత్యనారాయణగారికి కృతమైనది.
2. ఆంధ్రవాఙ్మయమును, ఇతిహాసవిశేషమునకు యెక్కువ కృషిసల్పిన శ్రీ శే. కొత్తాబు లక్ష్మణరావుగారి మృతి సభవారు చింతింపుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని కనపరచుచున్నార. తీర్మానము అధ్యక్షులచే ప్రవేశపెట్టబడి సర్వాంగీకృతమైనది.
3. బాలు మోతీలాల్ ఘోష్, రాంభుజ దత్తచాందరి, దల్లియం. పియర్లకో, నాగపుర వరాకయ్యదేవన జైలులో గడిచిన మరణసీమగార్లు మృతి కీర్తిగాదు వగయచు వీరు హిందూదేశమునకు చేసిన సేవకు యాసభవారు కృతజ్ఞత తెలియజరుగుచున్నార. 4. అధ్యక్షులు సభపాదించిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.
5. జాతీయతత్వ ప్రబోధము జాతీయవిద్యమూలముననే జరుగునని నమ్మి తమ యాజ్ఞానమును దేశసేవకై వినియోగించి, తమపరి ముగింతకు పూర్వమే అకాలమరణము నొందిరి శ్రీ కోపల్లి నానుచు తరావుగారి నిత్యానందమున యాసభవారు చింతించుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నార.
6. అధ్యక్షులచే నుపపాదించబడి సర్వాంగీకృతమైనది. వై తీర్మానములన్నియు సభవారు నిలుచుడి తమ యాంగీకారమును తెలిపిరి.
7. భారతదేశ విముక్తికిని తనూలమున మనసోటి యొక్క శత్యానమునకును దౌర్జన్యరహితమగు అసహాయోగమును ప్రతిపాదించిన గాంధీజీహోదయ కీసభవారు కృతజ్ఞతా కందము లర్పించుచు, దౌర్జన్యరహిత నిరారణమే స్వాతంత్ర్యదాతకును తమిళమిశ్రానమును వెలిబుచ్చుచున్నార. అధ్యక్షునిచే నుపపాదించబడి సర్వాంగీకృతమైనది.

6 డిల్లీలో అరణ్యమహాసభలో నామోదించబడిన కానసభలను గూర్చిన తీర్మానమును యాసభవారు ఆమోదించుచున్నారు. అధ్యక్షులచే నుపపాదించబడినది. సభచే సంగీకరింపబడినది.

మధ్యాహ్న సభలో చేసిన తీర్మానము

7. (1) డిల్లీ ప్రత్యేక కాంగ్రెసులో ఆమోదించబడిన తీర్మానములను గూర్చి భారతదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితికి భద్రత వత్తూర్తిగాను అభివృద్ధి గావించి భద్రత వత్తూర్తిగాను ప్రజలకు భరించుట అవశ్యకమని దృఢపరచుచు యాజిల్లా ప్రజలు నూలు నడుతుట కదురు నూలుబట్టు వినియోగించుట గూర్చిన ప్రతిబద్ధము ద్వితీయతీర్మానములో సాగించి తనూలమున విదేశ వత్తూర్తిలను సుప్రభాతముగా బహిష్కరించవలె నని యాసభవారు కోరుచున్నారు.
- (2) జతీయును, గృహదేశమునిర్మాణమును ప్రోత్సహించుటకును మనభారతదేశమునందే చేయుచున్న పనులను కొనవలసివనియు సాధ్యమైనంతవరకు విదేశీవస్తువులను కొనకుండా గృహదేశములను ఉపయోగించుచు ఉదయ నయింజిల్లా ప్రజలను యాసభవారు కోరుచున్నారు.
- (3) ప్రస్తుతము భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము చేయుచున్న ప్రయత్నములకు ఆంగ్లదేశీయులు అడ్డుబాటగా వించి అదిసాగకుండా సర్వవిధముల అటంకములు కల్పించుచున్నార. గావున ఆంగ్ల ప్రభుత్వముకింద శత్రు అధిపతీరాజ్యములలో భారతీయుల నరమానంది బానిసలకు ప్రతిఘటించుచేర బ్రిటీషు దీవులలోను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు చేరిన కలస రాజ్యములలోను నిర్మాణము కావలసిన పనులను కొనకుండాదయ కాంగ్రెసు వారిచేత యేర్పరచబడిన ఉపసంఘమువారు కర్ణ యును సీమజరతులను సుప్రభాతముగా బహిష్కరింపవలసియున్నదని, ఈ సభవారు యాజిల్లా ప్రజలను కోరుచున్నారు.
- శ్రీయుత మండపాక రంగయ్య నాయకుగారు (కాకినాడ) యా తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. తీర్మానములలోని యభిప్రాయమును సంతకము చేయుచు భద్రత వాగ్దానముయొక్క ప్రాముఖ్యమును విశేషించి శాశ్వతమైరి. గాంధీజీహోదయ శ్రీకృష్ణబస్వంతులను సభలోను భద్రతను గురించి చెప్పిన ముఖ్యమగు వాక్యములను జ్ఞాపకముచుకొనవలసివని, బ్రిటీషుసభలను ఉపయోగించుట మాడని చెప్పబట్టి జాతీయదేశము మున్నకును అసంభవము. జాతీయదేశము మనయందులేదు. బ్రిటీషుప్రభుత్వమునందు గడచిన గాని జాతీయదేశము పురికొల్పుచున్నది ప్రాదత్త్యవై ప్రయోగించుచుట్టుమును బ్రిటీషువారివై ప్రయోగింపవలసియున్నది. ఇంజులకు తారాగ్రాము వారు చేసిన కృత్యాత్మే అని చెప్పి.
- శ్రీకందుల వీరరాఘవస్వామి నాయకుగారు తీర్మానమును తీవ్రముగా చక్కని యంపకానందము బలపరిచి. బ్రిటీషు సభలను బహిష్కరింపవలసివని చెప్పిచు శత్యనారాయణగారు తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.
8. జిల్లాలోని కార్మికుల అభివృద్ధికిరకు కార్మికసంఘములను యేర్పరచవలసిన దని జిల్లాసంఘమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.
- ఉపపాదనలు - భమిడిపాటి శత్యనారాయణగారు. ఆమోదనలు - కొండేపూడి ముత్యం గారు (కూరాడ కాకినాడతాలూకా)
- పోతాపేగడ నరసింహం గారు (రాజ్ కోలుతాలూకా)
9. అస్పృశ్యతావారణ విషయమై యంజులకు జరిపిన ప్రయత్నము చాలియుండ లేదనియు, అందు గూర్చి యంతటియందేయింజు దృఢముగా పరిగట్టుట అవశ్యకమనియు భగ్యమయ్య ప్రజలను మోర్చించుచు అంజులకులయు ప్రయత్నించుట జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిని చేంజులసిన దని యాసభవారు కోరుచున్నారు.
- ఉపపాదనలు - బుద్ధరాజు అచ్యుతరామరాజు గారు (కాకినాడతాలూకా)
- ఆమోదనలు - సత్యనారాయణగారు (రాజ్ కోలు)
10. భారతజాతీయమహాసభను ఆహ్వానముచేసి అసభా నిర్వహణము పూనుకొనుట ఆంగ్లల కిదియే ప్రయత్నమునకు టచేతను అట్టి యత్నము జయప్రసముగా మోవేముట ఆంధ్రులందరినకు, అందు ఆసభ కాకినాడలో జరుగ నుండుటచేత ముఖ్యముగా మన జిల్లా ప్రజలకు అత్యంతావశ్యకమయిన కర్తవ్యము. కావున అందు నిమిత్తము ద్రవ్యమును విరాళరూపమున నిచ్చియు సహాయసంఘసభ్యులుగ చేరియు సర్వవిధములతో దృఢదలసిన దని యాసభవారు జిల్లాప్రజలను కోరుచున్నారు.

ఉపపాదనలు: - శ్రీకృష్ణ శ్రీనివాస కోనేట్రావు గారు (కాకినాడ)

ఆమోదనలు: - వెన్నేటి శత్యనారాయణగారు (రామచంద్రం)

వాడేపల్లి రామమూర్తిగారు (రాజ్ కోలు)

11. కాకినాడలో జరుగజూతు అభిలభారత భిలాసకు మహాసభను జయప్రసముగా జయప్రభుత్వ సహాయము చేయవలయునని యాజిల్లాప్రజలను ఈసభవారు కోరుచున్నారు.
- సత్యనారాయణగారు యాతీర్మానమును ఉపపాదించుచు ఇంతమహాసభ యొక్క జరుగుచుండగా తానుకప్పు మరియ్యి ముమ్మడియుని యాసభలో చూడకపోవుటకు విచారించుచు భిలాసకు సభను జయప్రసముగా జరిపించుభారము ఈమండలప్రజల దని తక్కాణించి తగుసహాయము చేయవలసిన దని కోరిరి.
- శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు యా తీర్మానమును దృఢముగా బలపరచుచు మహమ్మదీయు లిక్కడిజిల్లాలోస్వల్ప సంఖ్యాకులుగ నుండుటచేత అభిలాసకు మహాసభను జయప్రసముగా జరిపించుభారము హిందువులపైనుండ నున్నదిగాన హిందువులగుడ భావ్యసంఘమునందే సభ్యులుగా చేరి తగు విరాళముల నిశ్చయపరచినది మోచుచుంది. దేశీయమహాసభసభ్యులను గురించియు, ఈమండలప్రజల కేవలకృత్యాత్మక భారమును వహింపవలసివనియు దానిని గుర్తించి మోర్చించిరావలె అను వెంటనే ఒసంగవలసినదియు కోరిరి.
- పదవ అధ్యక్షులు తీర్మానము మోచుక చేసిరి. తీర్మానము ఆమోదించబడినది. (సభ జరుగుచున్నది.)

వేటేరు గాంధీ భద్రు నిర్మాణశాల

శ్రీయుతులు మారపాటి నమద్రాజ్య, మార్యదేశం కటప్పయ్యగారు వేటేరులో నిభద్రు నిర్మాణశాల నిర్మరచి భద్రులకును నేయించుచున్నార. వీరిచే నేయించబడిన వీరలు చావులు మున్నగు వాని నన్నిటిని కాంక్షింతుకర్మ యనగృహ్యకర్మ క్రియలకు పాటింబడ్డ ముమ్మరావు గారు పరీక్షచేసి భృతపత్రము నొసగియున్నారు. అధ్యపత్రములు శ్రతిచావులైనను అతికింత వీర జట్టలను నికయించుచున్నారు. గానవస్త్రులను ఎట్టి సంతానమును లేకుండ వీరిచే కయారచేయబడుచున్న పద్మకర్మ బట్టలనుకొనవచ్చును. వీరు మంచి నన్నరకము చావులను, చీలను కోలు మర్మ గుడ్డలను తలకాగాలను యితర రకములను గూడ తయారు చేయించుచున్నారు. అందులగుడ చాల అందముగా నున్నవి. 50 అంగుళముల వెడల్పుల 7 గజములచావు వెల 7-8 0. ఈ చావులను మేము తెప్పించి చూచితిమి. చాలవారుగా నున్నది. ఇంకెట్టి కలిరియు నులేదని యాశీ గా చెప్పుకలము.

వేటేరుమూడి శేషగిరిరావు.

సహాయసంపాదకుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము చెన్నై 23-10-23.

గోదావరిజిల్లావోటర్లకు విజ్ఞాపనము

మిత్రులారా! నేను చెన్నైలో కానశక్తిగల సభలో సభ్యుడనుగా నుండుటకు ఆసక్తిగలై తమకేరకున విజ్ఞాపనము చేసికొనియే యున్నాను. కొన్ని గ్రామములకు వెళ్లి కొందరిని మారమే నేను సంకల్పించియుంటిని. ఈ వెలలో మరల అన్ని వోట్లకుం జోయి అందరిని సందర్శింపవలసిన సంకల్పించి ప్లావు బోటులో అరులాపురంవరకును వచ్చితి. అచ్చట నాకాత్తుగా జబ్బుచేసినది. తక్కిన వోట్లకుం బోకలకు యింటికి మరలికొచ్చితిని. అతిపక్కమల కలిగిన యాజబ్బు గ్రహముగా మారుబాటులకు భయపడుచున్నది. మిడయకు పోతుండ నై-చో నేను కానశక్తిగల సభాసభ్యుడనుగా నుండుటకు సంకల్పములేదు. ఎక్కువలో లోకస్వభావమునట్టి నాకాటమిం గలిగింపవలసి కాజబ్బు కుడినది కాదనియు నేను అభ్యర్థింపవలసి విడవాడుకొనియెద ననియును ఇంక నేనేవియో చెప్పి మిమ్ము మోసముచేయవచ్చు. మీరు అట్టి మోసముల పాలుగాక నాదందు దయవుంచి నేను మీదర్శనము చేసినవాడనుగానే భావించి మీ వోటులలో ఒక్కవోటును తప్పక యిప్పించగలదులకు కోరుచున్నాను.

రాజమండ్రి 19-10-23 } మూదిరెడ్డి వెంకటేశ్వరరావు

జూబులు

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

కాకినాడలో దీనివలన నెల్లూరు జిల్లాలోని అభిలభ్యత...

మహమ్మద్ ఖాన్ మొహిద్దీన్

కార్యకర్త

తెలుగు శ్రీ జాతీయవిద్యాలయము

ఈ విద్యాలయ పాఠశాల సంఘసభ యీ నెల 24 వ తేదీ...

కార్యక్రమము

- 1. ఇదివరలో జరిగిన సభ తీర్మాన ప్రకారము పాఠశాల...

శ్రీ సుబ్బారావు,

కార్యకర్త

సంస్కృతపాఠశాల - నెల్లూరు

ఈవిద్యాలయ మిప్పటికి నుమారు ముప్పది వర్సలనుండి...

ప్రస్తుత దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి సంస్కృతభాష...

ఈ పాఠశాలనుండి 35 మంది విద్యార్థులలో 14 గురు...

ప్రత్యేక విద్యాలయ ము దుభవము స్వంతభవము...

ఈ మహర్షిగణుడు వెళ్ళుచు పువనము లగుప్రము...

గాజులపల్లి హనుమచ్ఛాస్త్రి,

ప్రధానాధ్యాపకుడు.

అభిలభ్యత ఖాది ప్రదర్శనము

ఆంధ్రదేశపు చేతివనరు ప్రదర్శనము

రాజ్ పు డిశంబరులో కాకినాడలో జరుగబోవు దేశీయ...

పులపాక నరసింగరావు

కార్యకర్త, ప్రదర్శనోపసంఘము కాకినాడ 21-10-28.

ఎన్నికల ప్రచారము - చీరాల

రాష్ట్రము కావనభవన కార్యక్రమమునై నిర్వహించుచున్న...

శ్రీరామ

19-10-28

పేరాల నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి విద్యాపాఠశాలలలో సాంధ్రసాహిత్య...

కాబట్టి యీ వార్షికసభల సాగు దిగము లయినను...

కావున నీకడై భాషాభివృద్ధిగారి వీలువెంటిని సభా...

ముప్పడివరం, 19-10-28.

విక్టోరియా పురమందిరము - నూజివీడు

నూజివీడు గ్రామములోని విక్టోరియా పురమందిరము యీ...

ఈ విక్టోరియా పురమందిర భవనము చాలామంది యీ...

విశాఖపట్టణము జిల్లా జూరీ యోగ సంఘ సభ

విశాఖపట్టణము ఆర్డర్:—ఈసభ ౧౬ నుండి ఈసభకు మహారాజశ్రీ వల్లిమడుగుల బంగారయ్య పదమూడవ అధ్యక్షుడుగా నియమింపబడినది.

కార్యదర్శి పదవి: ౨౦, ౨౧ ఆంధ్ర జిల్లాసంఘసభ ౨౧ ఆంధ్ర కార్యనిర్వాహక సంఘసభ ౧౧ సెప్టెంబరు కార్యనిర్వాహక సంఘసభల కార్యక్రమనివేదికలు అంగీకరించడమైనది.

కార్యదర్శి పదవి: ౨౧ ఆంధ్ర కార్యనిర్వాహక సంఘసభ సెప్టెంబరు ౧౧ కార్యనిర్వాహక సంఘసభలలోని తీర్మానములు ఈసభవారు అంగీకరించుచున్నారు.

కార్యదర్శి పదవి: ఆంధ్ర సెప్టెంబరు నెలల జమాఖర్చు లెక్కలు తగ్గిపోయిన దినానికి అందే అంగీకరించడమైనది.

హృదయవారకార్యమై ౨౦ ఈ జేయవలసిన పని ఈనియము భోగిట్టాకోటకు నిలిపివేయించడమైనది.

దీర్ఘప్రత్యేకతకు మహారాజశ్రీ జరిగిన తీర్మానములను ఈసభవారు తగినవిధమున అంగీకరించుచున్నారు.

ఆడిటు ఉపసంఘమువారి నివేదికలు అంగీకరించడమైనది.

జిల్లాసంఘసభ్యులచేత విధించబడిన ప్రస్తుతము అమలులోనున్న నిబంధనలకారము ప్రత్యేకతీర్మానము అవసరమైనది.

(౨) ఖద్దరుపట్టణికి యిచ్చిన ధనసహాయము రూ ౩౩౧-౧౧-౬౫ విశాఖపట్టణంలో పంపివేడి: గాంధీటోపిల విలస రూ ౧౧౮-౧౧-౧౦ లు పోనమరలిక రూ ౨౮౩-౦౦-౬ ఆంధ్ర-౧౨-౦ లు రూ ౧౧౧-౧౧-౬ వో. క్రమముగా జాబ్బిలి, విజయనగరం, పార్వతిపురము తాలూకు సరిపెట్టుకొనిన సామ్యును జి. సంఘమువారు ఆమోదించుచు వాటిని ప్రత్యేకవిరాళముల క్రింద మారుకొనవలసిన తీర్మానించుచున్నారు.

(౩) ౧౯౨౧, ౧౯౨౨ సం. మూలలో కొందరు ప్రచారకులకు ఇచ్చిన బట్టలు విలువ మొత్తము రూ ౩౩౧-౬౫ ఈ సంఘమువారు ఆమోదించుచున్నారు.

(౪) ఆడిటు నివేదికలలో ౯ వ పుటలోనున్న విచార ఖర్చులను వివరించు వర్ణనసమాధానములు ఆమోదించుచు మిగిలిన సమాధానములు వచ్చు నూచనలు లేవుగాని ఇందులో అనివశ్యమైన చర్చ ఆపడమైనది.

(౫) ఉపసంఘమువారి నివేదికలమైన ఖద్దరులెక్కలను అందు ఖర్చులను ఆమోదించడమైనది.

(౬) నేవామిత్తికిరెండున్న ఖర్చులలో ఇవివరకు తీర్మానమున్నది కాక మిగిలిన రూ ౧౦౨-౧౮-౬ ఆంధ్రజిల్లాసంఘమువారి నివేదికలను ప్రకారము అంగీకరించడమైనది.

(౭) జిల్లాజూరీయోగసంఘ కార్యనిర్వాహక అధిక క్షుల హారమును గురించి కార్యనిర్వాహకులమీద పాలకొండకాంపు ౨౦-౯-౨౩ లేదీ కొందరు జిల్లాసంఘసభ్యులు) అను పేరుకు ప్రచారణచేసిన నిందాపోషణ కేసులను నిరాధారము లనియు, ఆయా: పయములు క్రిమినల్ కేసులను నిడుసభలో తీర్మా రూప కేసుగా నంగీకరింపబడుటచే అంగీకరించుచున్నందున, అట్లు అచన రముగా చేసిన ప్రచారణ కేసులను నిడుసభ, నీచముగాన నిరపించుచు, అధ్యక్షులకు తగినపులు మెట్టిశ్రీనివాసరావుగారు కోశాధ్యక్షులకు వల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారు ప్రాధికార్యదర్శియగు వల్లిమడుగుల కొండరావుగారు ఇప్పటి కార్యదర్శియగు వల్లిమడుగుల కొండరావుగారును తదితర కార్యనిర్వాహకము ఇంకివరకు చేయుచున్న పని త్రవ్వకముగా నున్నదని వారిపై సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదనినీ అభిప్రాయపడుచు మునుపటివలెనే కార్యము నిర్వహించవలసినదని యీసభవారు కోరుతున్నారు.

(౮) శ్రీయతి వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావుగారు ఇంకో ప్రచారకుని సహాయంతో ఈజిల్లాలో ప్రత్యేకప్రచారణిక విస్తరముకొని కార్యనిర్వాహకుల ఆమోదముతో ప్రచారముగా వింతి తిలకుస్వకార్యనిధి వనూళ్ల గావించవలయుననియును ఖర్చులచాలితాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ఆమోదమునకు పంపవలసినయు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలకు తక్కువగా వచ్చుఖర్చుకు రాష్ట్ర సంఘమువారివద్దనుండి రాష్ట్రములకింద ఇచ్చిన సామ్యు అప్పుగా తీసికొని వస్త్రముగా ఇదివరకు ఏకాంట్టకారము ప్రచారము, కార్యాలయము, పాఠశాలలకు గైరాఖర్చులకుగాను వినియోగించుట కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి అధికారము ఇచ్చుచున్నారు.

౧౧. ఖద్దరు ప్రత్యేకవిరాళములనుండియు రాష్ట్ర సంఘమువారివద్దనుండి అప్పులెచ్చిన సామ్యుతాలూకులనుండియు ఖద్దరుబోధనకు కేంద్రీకరణలోని తీర్మానము ప్రకారము సామ్యు ఇచ్చులోగా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఇదివరకు ఉన్నదక భావించుచున్న వినియోగించుటకు వారికి అధికార మిచ్చుచున్నాము.

(వం) మల్లిమడుగుల బంగారయ్య.

విశాఖపట్టణముజిల్లా జూరీయోగసంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ (విశాఖపట్టణము: అధ్యక్షులగృహమున ౧౧-౧౦-౨౩) పోనమరలి (౧) శ్రీపాద వెంకటాచార్యులుగారి సెప్టెంబరు ఖర్చులచాలితా రూ ౧౮-౬౫ (౨) చింతిండి నూర్యువారాయణగారి సెప్టెంబరు ఖర్చులచాలితా రూ ౩౨-౬౫ (౩) కవిజ్యోతి అచార్యులం గారి సెప్టెంబరు ఖర్చులచాలితా రూ ౧-౬౬౫ (౪) గాడ్డె ప్రేమాగారి ఖర్చులచాలితా సెప్టెంబరు రూ ౦-౧౦-౬౬౫ మొత్తము రూ ౬-౧౨-౦౬ ఆమోదించడమైనది.

(౫) పోనమరలి కారాయణగారి అక్టోబరు ఖర్చులచాలితా రూ ౦-౧౮-౦౬ ప్రయాణము చిల్లరఖర్చులు ఆమోదించుచు మిగిలినభాగము రూ ౨-౧౧-౦౬ లు వారి ధనసహాయములో మారుకోవలసిన తీర్మానించడమైనది. వారిప్రయాణపు అవ్యాసములలో మిగిలినభాగము వాపసుచేయవలసినదని కోరడమైనది.

౨ గొల్లపాతెం శ్రీనరసారాయణ మిగిలిన జాతీయ కళాకార్యములకు సెప్టెంబరు నెల తాలూకు ఖర్చులు రూ ౨౧-౧౦-౯౫ ఇచ్చుటకు తీర్మానించుచు ఇట్లువై ఎవ్వరైనా పూర్తిధనసహాయము చేయ వలసినదని గాన స్థానికముగా పాఠశాల క్రింద కేసుగల్గు గావించవలయుననియును వైశిర్వాసంఘమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

మహారాజశ్రీ పరంగింటి రామానుజాచార్యులు గారి ప్రచారపు దరఖాస్తు ప్రస్తుతశ్రీతిగతుల ననుసరించి క్రొత్తగా వేసి కొనవలసినది.

గాడ్డె ప్రేమాగారి ఖద్దరు అప్పు రూ ౧౦౦ లకు శ్రీవత్ కోడలకొండ బుచ్చిరాజుగారితో మాట్లాడి వీలైన ఏ ఏ టుచేయుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యడమైనది.

విశాఖపట్టణము స్థానిక సంఘము తాము కనకాచలెనిన రూ ౧౧౮-౧౧-౬౫ ఖద్దరుకు ప్రత్యేకించినవిరాళము వారికి ఇప్పించవలసిన దరఖాస్తు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

రాష్ట్రసంఘమువారు ఇచ్చిన రూ ౨౦౦ ల ఖద్దరు అప్పులపట్టు నిల్వలోనుండి అప్పులు (౧) మహారాజశ్రీ జయంతి సుబ్బారావుగారికి రూ ౧౦౦ అన్న; (౨) పార్వతిపురం కాం (గెను సంఘమువారికి రూ ౧౦౦ అన్న (౩) విశాఖపట్టణము స్థానికసంఘ కేంద్రకాఖకు రూ ౧౦౦ అన్న, అప్పు ఇచ్చుటకున్న వై మొత్తములకు కార్యగెనుసంఘ అప్పులగా మన్నవారున్న, జయంతి సుబ్బారావుగారు ఇంకోరి కామినాథోను జిల్లా సంఘ అధ్యక్షికోశాధ్యక్షులకు అప్పుపట్టి (వాసి ఈయ వలెననియును, ఖద్దరు బోధనవారు ఏ ఏకగానే వారిని బాధ్యులగుటకును తీర్మానించడమైనది.

సెప్టెంబరు కార్యాలయము ఖర్చులు. అక్టో రూ ౧-౦౦-౦౦ కార్యాలయము ధనసహాయము రూ ౨౮-౦౦-౦౦ అమ్మ (రూ ౧౧-౮-౦౦ లు కేన్యా పారితోషము అచ్చుతో) ౧౮-౧౩-౦౦ (వాచిబడి:ములు ౮-౬-౦౦ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ౧౮-౧౧-౧౦ చిల్లర ౦-౧౮-౬౬ మొత్తము ౬-౨౦-౬౬ ఏ:గ్రీవముగా అంగీకరించదినది.

మహారాజశ్రీ కవికొండల వెంకట సత్యకారాయణ మూర్తి గారు శృంగరపుకోట ముఖ్యస్థానముగా తేసికొని శృంగరపుకోట తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు నియమించడమైనది. కనుక కార్యదర్శి వారిపై ఇంకోరిని కార్యాలయమున నియమించుకొనుటకు అధికార మియ్యడమైనది.

త. వేం. శ్రీనివాసరావు.

మానుమాన్ ఆరూఢము ఆశ్వ ర్యము

5 ప్రక్కలు(వాసి కవలలోవేసి పంపియ్యవలె, కవల విప్పకనే సరియగుచుండు ప్రాసిపంపబడును ప్రక్క(వాయు కాలము విలసము కవలమీది వ్రాసినలెను కోధనార్థము మీ కవలనుమీకే పంపివేడదము.

5 ప్రక్కలకు	రూ	1-౦-౦
ప్రక్కలకు	రూ	౬-౪-౦

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయం

(౧౯౪౨) తిరుపతి, చిత్రావతి

ప్రకటన

మేము జమీన్ దార్లనున్న మేము చుద్రాను కావననధి ఈ : మిన్ దార్లపక్షమున నుండెనున్న కొందరు వోటర్లు అచ్చులకు పారబాటుగా అభిప్రాయపడుచున్నట్లు వినికొల్లు తెలుస్తూవున్నది. నేను జమీన్ దార్ల తరపున పునఃపద్ధతిని స్థాపించుకొంటును. జిరాహితి : ల్లంభములు కంపు. బాహుళ్యమున వర్తించు కలదు. ప్రతిదినము : కి-తు-తో పూర్వంనుంచి మాకు సంబంధించుట. అ దు:ల సున పెద్దవాడుగోట్టులో చేరిన వాడుగాని జమీన్ దార్ల పద్ధతి అవలంబింపలేదు. వోటర్లు జమీన్ దార్లపద్ధతి అని అభిప్రాయపడుట కేవలం పొరబాటు అయి మిగిలి. జమీన్ దార్లతరపున అమలే జమీన్ దారి నీటు కోటు ప్రయత్నముచేసి నుటావుగా మొలకపెట్టి పొంగిగెను. యా:తి:వాయాసలో ఆకలంబించినను, నేనురదీ:తు:యితరపునవుండి పూర్తిగా రహితముగైకొని గావించేట యా:స్థా:ను అయి నాను. గౌరవార్థం జమీన్ దార్లగాని మాకు అదృష్టవశాత్తూ గనుక వోటర్లు జమీన్ దార్ల పద్ధతి అని పొరబాటున అభిప్రాయపడిన వారు రహితగా భావించుకొనినన్ని నేను కాదగనుపార్థిలో చేరినవాడనయియున్నాను గనుక వాకు తప్పుకొని వోటరును యిప్పించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

మోతే గంగరాజు

(19౪2) అధ్యక్షి.

మృగ శిర్ష

వేదకాలనిరయము

శ్రీ లోకమాన్య తిలక మహాశయ కృతమైన గ్రంథరాయము. మా సికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిచే సంక్షిప్తముగా తెలిగించబడినది.

నెల ౧-౦-౦. పోషేజి ప్రత్యేకము. కలయువారు:— మూనికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అన్ని రకముల

నెప్ట్యూ పాన్ టన్ కలములకు

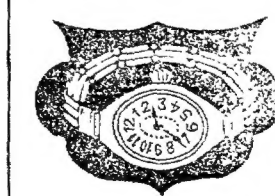
గోదావరి జిల్లాకు మాకు 25-9-28 వ తేదీనుండి,

సోల్ ఏజన్సీని

ఇంగ్లీషు వైకల్ అండ్ మెటారు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ వారిచియున్నారు. గాన టోకుగాను, చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు, యితరులు మాకు వ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును. వై. కృష్ణమూర్తి అండు సన్సు, ఇనరల్ వర్తకులు, మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

రోల్ గోల్డ్ రిస్టర్వాచ్

Original Price Rs. 15. Sale Price Rs. 7-8-0. యీ చిత్రమునందు కనుక అదియుండు గడియారములు క్రొత్తగా రప్పించినది. యీ గడియారములకు కంపెనీవన్స్

జమీన్ గెట్టితయినది, కృత్యానము లే: సరియైన కాలమును చూపును. ఒక మాటు త్వరగా లే: నిశానముగా అయిన గెంటిపోవు: ట్టులు లే: మనము సరిచేసుకో: తప్పదు యివిన్సిబల్ లండ్ చేకములో తియారు అయినది. చూచుటకు అల్ బంగారమునలె వుండును. యిది శ్రీ పుకములు చేతిలో ధరించదములో ఒక అభరణమునలె వుండును. వీటి అవల్ క్రయము 15 రూపాయలు. యీ నెలలోగా లేప్పించుకొనువార్లకు అర్హులగుటకు, 7-8-0 పంపుబడును. 8 సంవత్సరముగావరింటి యివ్వబడును. పీటర్ వాచ్ అండు, కో: పోస్టుబాక్సు నెం: 27 మదరాసు

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు. అంధ్రప్రదేశ్లోనే చేయబడినది. మేలయ్యబడి. నెం: 8 వీధి కళ్యాణలూగుకు వ్రాయుచు. వీ. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టయ్య అండ్ లాక్ సేకర్లు et c. 80౫1 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలంగాణలో అగ్రము: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం

ఆంధ్ర తాంజనము

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు ఆమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. కృత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిట్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్ర మహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రునది)	...	1	4	0
సత్యవత్సరపాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేనె నదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0	సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0			
తత్వమండలిక ... వెల 1-0-0	సటికా ఆప్తశబ్దచింతామణి 0-12-0			

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుచెట్టిపేథి, మద్రాసు

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ

482 హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల 1 రూపాయ పోస్టేజీ వరక. మొత్తంగా కొంటే ప్యాకెట్టుకు రూ 1 మిన. త్వరపడండి. మం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, అన్ని సాపులైర్ దొంగును. ఆంగ్లం లెక్క (టిప్స్ కేస్. మద్రాసు.

పాలసుగంద లేహ్యము

ఇది రక్తి శుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహజమైనది, మేనా పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డెబ్బల చాలును.

20 రు|| డెబ్బ 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

కూష్మాండ లేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్లతిక, కులబద్ధము, కడు పుళో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాలును. 20 రు|| డెబ్బ 1-4-0 2 డెబ్బ వి. పి. 0-8-0

పి. శి. వ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (3851-4) పెరిశేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

కవహరి

సీసా 1-క రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-5-0

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధముల వైద్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు శ్వాసకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడదగ్గు. ఉబ్బరము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసిన మును దగ్గు విధముల బట్టి యుండును.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్కుసు

లొంబై, బొంబాయి.

మొదటిగకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కొలెజియల్ లోహాభివృద్ధి, మాత్రకీ భిన్నము, మొదలగువాటిని జీర్ణి కాస్త్రోక్తముగా కయారు చేయ బడినది. మూత్రాంతలో లికిపోవు కుక్రము, మూత్రమునం కుండు లీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత ఇతర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగువికి కుదరదు

ఒక రులము బొంబాయిల బుడ్డి 1-కి భగ 1/5/0

4 బుడ్లు ఒక సారి అర్ధరూప పంపి ప్యాకెట్టు పోస్టు యింపును.

మా బొంబ దేవుల కొట్టెలలాగు యింపుగాక పంపింపు

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

4 China Bazaar Road, Madras.

వెంట్రుక లే అందము?

రాలి పోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dillabahr, Sold everywhere,"

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడు. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే

కమినినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంధ్య మున్నను, యిది దివ్యవధు వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెర యు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధిమంతులకనిపెట్టుదు

కామినినీయా తలహుతెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"టెట్టో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 1కి భగ 2.0-0

కాను బుడ్డి 1కి భగ రూ 0.12-0

కాను బుడ్డి 1-కి భగ రూ 0.8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతులమాలయందు చల్లిన విక్రీలి

మనోహరమైన బాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమ్మకం వలనగలదు, నగలు అమ్మకారోగము. చూడొరుకును. తేజస్సు,

సోలగా యేజింట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు శంపెనీ,

128

155 జమ్నామశీదు, బొంబాయి.